

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Центр соціально-гуманітарних досліджень

АСПІРАНТИ КАРАЗІНСЬКОГО ПРО НАВЧАННЯ ТА ДИСЕРТАЦІЮ

звіт за результатами онлайн-опитування

Червень 2024

ЗМІСТ

	Стор.
Інформація про опитування	3
Розділ 1. Портрет аспірантів Каразінського	4
Розділ 2. Місцезнаходження та міграції	9
Розділ 3. Освітня компонента навчання в аспірантурі	14
Розділ 4. Робота над дисертацією	25
Розділ 5. Проблеми і можливості навчання в аспірантурі	38
Розділ 6. Працевлаштованість аспірантів	48
Розділ 7. Плани на майбутнє	57

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОПИТУВАННЯ

У цьому звіті представлено результати опитування аспірантів Каразінського університету 2023-2024 навчального року. Останні роки були і залишаються дуже складними для університету та його спільноти, враховуючи пандемію covid-19 (2020-2021), а потім і повномасштабну війну, що триває дотепер, а також прифронтовий статус Харкова. Але попри все університет не припиняє свою діяльність та освітній процес.

З метою дізнатись, як наші аспіранти живуть в умовах війни, оцінюють якість освітньої компоненти та свою роботу над дисертацією, з якими проблемами під час навчання стикаються, які мають плани на майбутнє, Центр соціально-гуманітарних досліджень ХНУ імені В.Н. Каразіна з 4 квітня по 30 травня 2024 року провів опитування аспірантів Каразінського університету. Опитування відбувалось онлайн, отже за форматом це веб-опитування (CAWI – Computer Assisted Web interviewing), здійснене за допомогою комп'ютерної платформи для проведення онлайн-опитувань LimeSurvey 3.21.6. Респонденти мали змогу відповідати на запитання анкети через браузер за допомогою будь-якого пристрою (комп'ютера, планшета, смартфона). Посилання на запитальник надсилалось персонально на поштові адреси аспірантів та розповсюджувалось в чатах Telegram та Viber.

До зібраних даних застосовано логічний контроль. Анкети, що не відповідають критеріям перевірки, вилучено із загального масиву даних. Остаточний обсяг вибіркової сукупності становить 217 респондентів. Параметри вибіркової сукупності в цілому відображають модель генеральної сукупності і відповідають вимогам репрезентативності. Це дає можливість поширити висновки дослідження на всю генеральну сукупність – аспірантів Каразінського університету.

Обробка й аналіз даних здійснено за допомогою статистичного пакету IBM SPSS Statistics 26.

ПОРТРЕТ АСПІРАНТІВ КАРАЗІНСЬКОГО

В опитуванні взяли участь аспіранти всіх факультетів / інститутів Каразінського університету (окрім ННІ Каразінський банківський інститут). Опитані аспіранти навчаються за різними освітньо-науковими програмами.

Кількість опитаних аспірантів за окремими факультетами / ННІ статистично незначна, тому для отримання можливості порівнянь за групами респонденти були розподілені на три категорії в залежності від **профілю навчання**:

- природничий / фізико-математичний (n = 96).
- соціогуманітарний (n = 54).
- економічний / юридичний (n = 67).

Також респонденти були розподілені на три групи в залежності **від року навчання в аспірантурі Каразінського**:

- аспіранти 1 року (n = 82).
- аспіранти 2 року (n = 95).
- аспіранти 3 та 4 років навчання разом (n = 40).

Розподіл аспірантів за статтю: чоловіки 64% / жінки 33% (3% відмовились назвати свою стать). Середній вік опитаних аспірантів становить 32 роки (31 рік для жінок, 32 роки для чоловіків). 95% всіх аспірантів мають вік в діапазоні від 23 до 48 років.

Переважає більшість опитаних аспірантів (79%) навчається на **денній формі навчання**. 16% – аспіранти заочної або вечірньої форми (для ННІ «Інститут державного управління»). 5% аспірантів на час опитування перебували в академічній відпустці.

55% аспірантів навчається за державним замовленням, 45% – за контрактом. Найбільша частка контрактників (73%) серед студентів економічного / юридичного профілю навчання.

Основними **причинами навчання в аспірантурі** є бажання здобути новий професійний рівень (56%), бажання займатись наукою, стати науковцем (55%) та задоволення від приналежності до наукової спільноти (34%). Чим вищий рік навчання в аспірантурі, тим більше тих, хто хотів би стати науковцем, і кому подобається бути частиною наукової спільноти.

КІЛЬКІСТЬ ОПИТАНИХ ЗА ФАКУЛЬТЕТАМИ / ІНСТИТУТАМИ КАРАЗІНСЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ / ІНІ	N	ПРОФІЛЬ НАВЧАННЯ	N
Біологічний	18	Природничий / фізико-математичний	96
Геології, географії, рекреації і туризму	9		
Комп'ютерних наук	9		
Математики і інформатики	9		
Медичний	21		
Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	7		
Фізичний	3		
Хімічний	10		
Навчально-науковий інститут екології	2		
Навчально-науковий інститут комп'ютерної фізики та енергетики	7		
Навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет»	1		
Іноземних мов	6	Соціогуманітарний	54
Історичний факультет	10		
Психології	5		
Соціологічний	17		
Філологічний	2		
Філософський	13		
Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	1		
Економічний	10	Економічний / юридичний	67
Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	10		
Юридичний	22		
Навчально-науковий інститут «Інститут державного управління»	10		
Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу»	15		

КІЛЬКІСТЬ ОПИТАНИХ ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВИМИ ПРОГРАМАМИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА	N
011 – Освітні, педагогічні науки	1
032 – Історія та археологія	10
033 – Філософія	13
035 – Філологія	8
051 – Економіка	7
052 – Політологія	0
053 – Психологія	5
054 – Соціологія	16
061 – Журналістика	1
072 – Фінанси, банківська справа та страхування	3
073 – Менеджмент	15
081 – Право	19
091 – Біологія	18
101 – Екологія	2

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА	N
102 – Хімія	10
103 – Науки про Землю	5
104 – Фізика та астрономія	3
105 – Прикладна фізика та наноматеріали	14
106 – Географія	4
111 – Математика	2
113 – Прикладна математика	2
122 – Комп'ютерні науки	11
125 – Кібербезпека	3
176 – Мікро- та наносистемна техніка	1
222 – Медицина	20
281 – Публічне управління та адміністрування	11
292 – Міжнародні економічні відносини	10
293 – Міжнародне право	3
Разом	217

ПРИЧИНА НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Чому ви вирішили навчатись в аспірантурі? (множинні відповіді, %)

Інше: «Відкриває більш широкі можливості для професійного та кар'єрного розвитку в моїй сфері. На статус здобувача PhD звертають увагу колеги з міжнародних організацій», «Для розвитку професійних навичок потрібних для роботи», «Займатись викладацькою діяльністю», «Знайомство з чудовим науковим керівником», «Підвищити свій професійний рівень у сфері в якій я працюю. Дослідити мою сферу за допомогою знань та навичок отриманих в аспірантурі. Запровадити визначені в процесі дослідження зміни в моїй сфері», «Працюю на посаді старшого викладача у вищому навчальному закладі, займаюсь наукою більше 10 років. Вступив до аспірантури для подальшого кар'єрного розвитку», «Професійна діяльність», «Роздумував про навчання в аспірантурі 20 років і ось наважився», «Щоб отримати науковий ступінь».

ПРИЧИНА НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Чому ви вирішили навчатись в аспірантурі? (%)

	РІК НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ			ПРОФІЛЬ НАВЧАННЯ		
	1	2	3-4	Природничий / фізико- математичний	Соціо- гуманітарний	Економічний / юридичний
Хотілось здобути новий професійний рівень	62	55	48	54	56	60
Щоб займатись наукою, стати науковцем	52	48	78	64	63	37
Подобається бути частиною академічної спільноти	27	32	53	34	43	25
Навчання у аспірантурі Каразінського є престижним	30	24	20	31	17	25
Аспірантура збільшує шанси знайти кращу роботу	26	23	30	34	13	22
Закінчення аспірантури гарантує більший зарібок в майбутньому	26	22	28	28	20	22
Хотілось продовжити роки навчання в Каразінському	18	17	33	23	20	16
Хотілось щось змінити у житті, спробувати щось нове	15	14	8	8	11	21
Хотілось зайняти себе, щоб не зациклюватись на подіях, пов'язаних з війною	15	12	3	8	7	18
У родині це вже традиція – займатись наукою	7	11	5	11	7	4
Просто так склалось	5	7	8	6	6	7
Наполягали батьки, інші родичі	5	5	5	6	2	6
Для отримання стипендії	4	2	8	2	7	3

МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ТА МІГРАЦІЇ

2

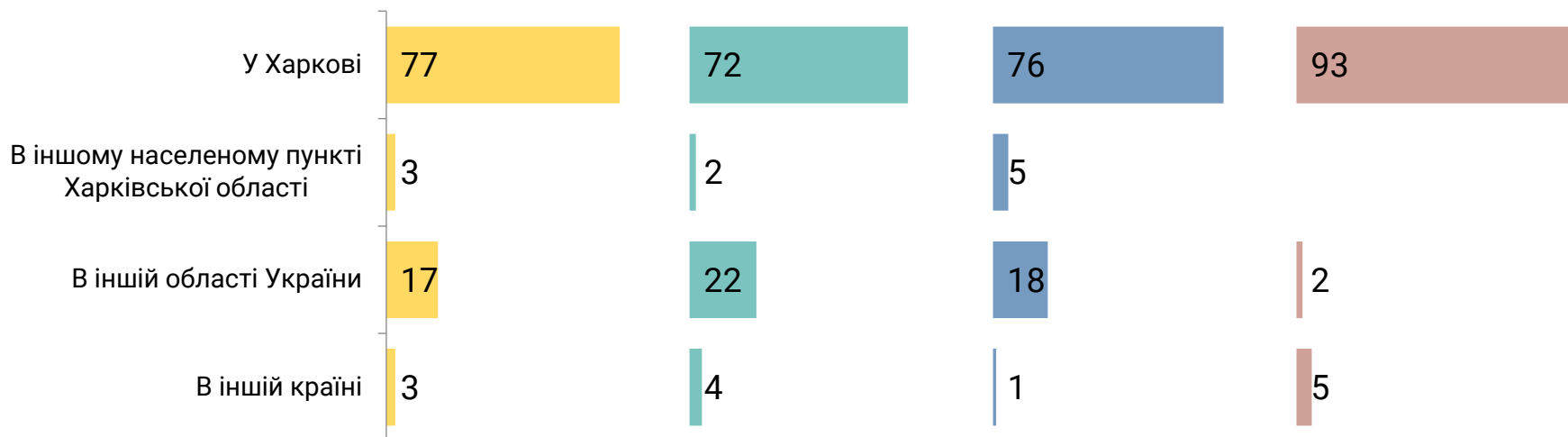
Більшість аспірантів Каразінського університету до повномасштабного вторгнення 24.02.2022 жили в Харкові. Зараз в Харкові залишаються близько половини аспірантів. Найменше залишилось в Харкові аспірантів 3-4 років навчання (45%). І саме аспіранти 3-4 років навчання порівняно частіше перебувають за кордоном (кожен четвертий).

59% залишали свій дім після 24.02.2022. 30% досі перебувають в цьому стані, причому кожен десятий з них вже й не планує повертатись, а більшість певних планів щодо повернення ще не має.

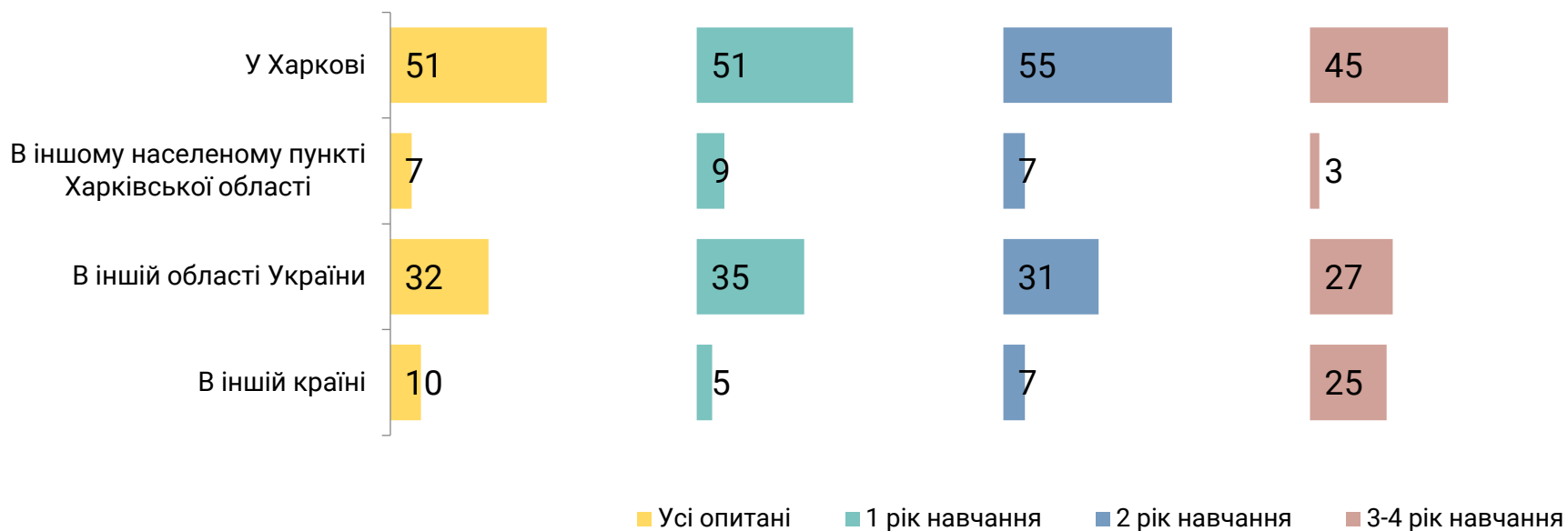
Серед проблем, якими стурбовані аспіранти, найчастіше згадується війна та її наслідки, питання безпеки. Проблеми навчання в аспірантурі на цьому тлі здаються не дуже значущими, проте 16% аспірантів такі проблеми мають. Значно частіше про проблеми кажуть аспіранти 3-4 років навчання. Порівняно рідше – аспіранти 1 року та економічного або юридичного профілю.

МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ АСПІРАНТІВ ДО 24.02.2022 І ЗАРАЗ

Де ви жили до початку повномасштабної війни 24 лютого 2022? (%)

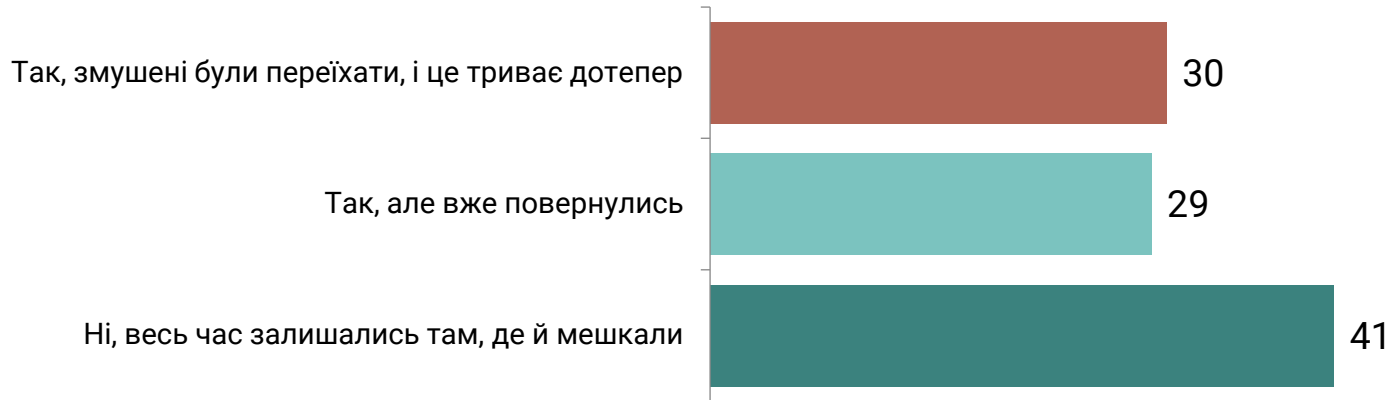

Де ви перебуваєте зараз? (%)

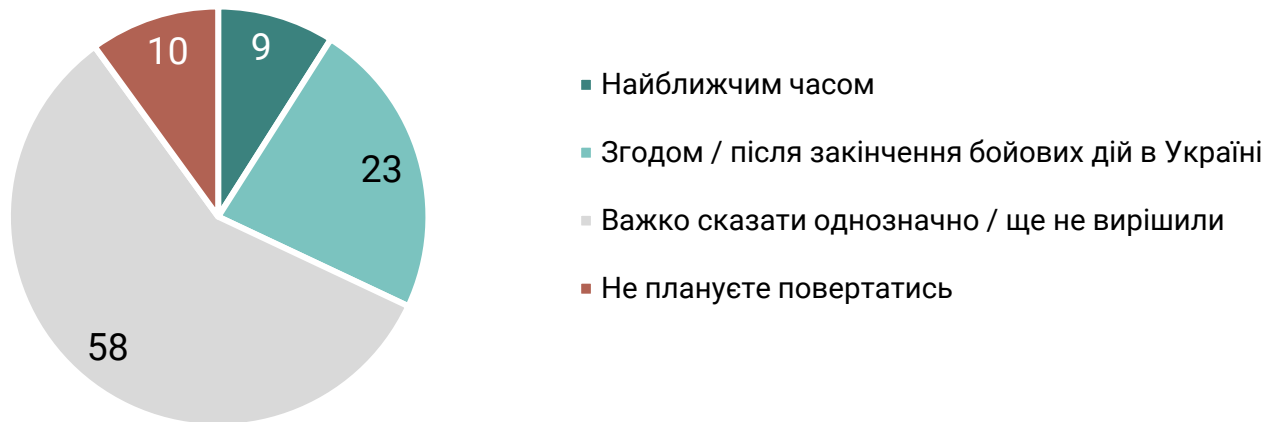
МІГРАЦІЇ І ПЛАНИ ПОВЕРНЕННЯ ДОДОМУ

Ви змінювали місце свого проживання після 24.02.2022 (%)

Коли ви плануєте повернутись? (%)

запитання до тих, хто вимушено переїхали і досі не повернулись

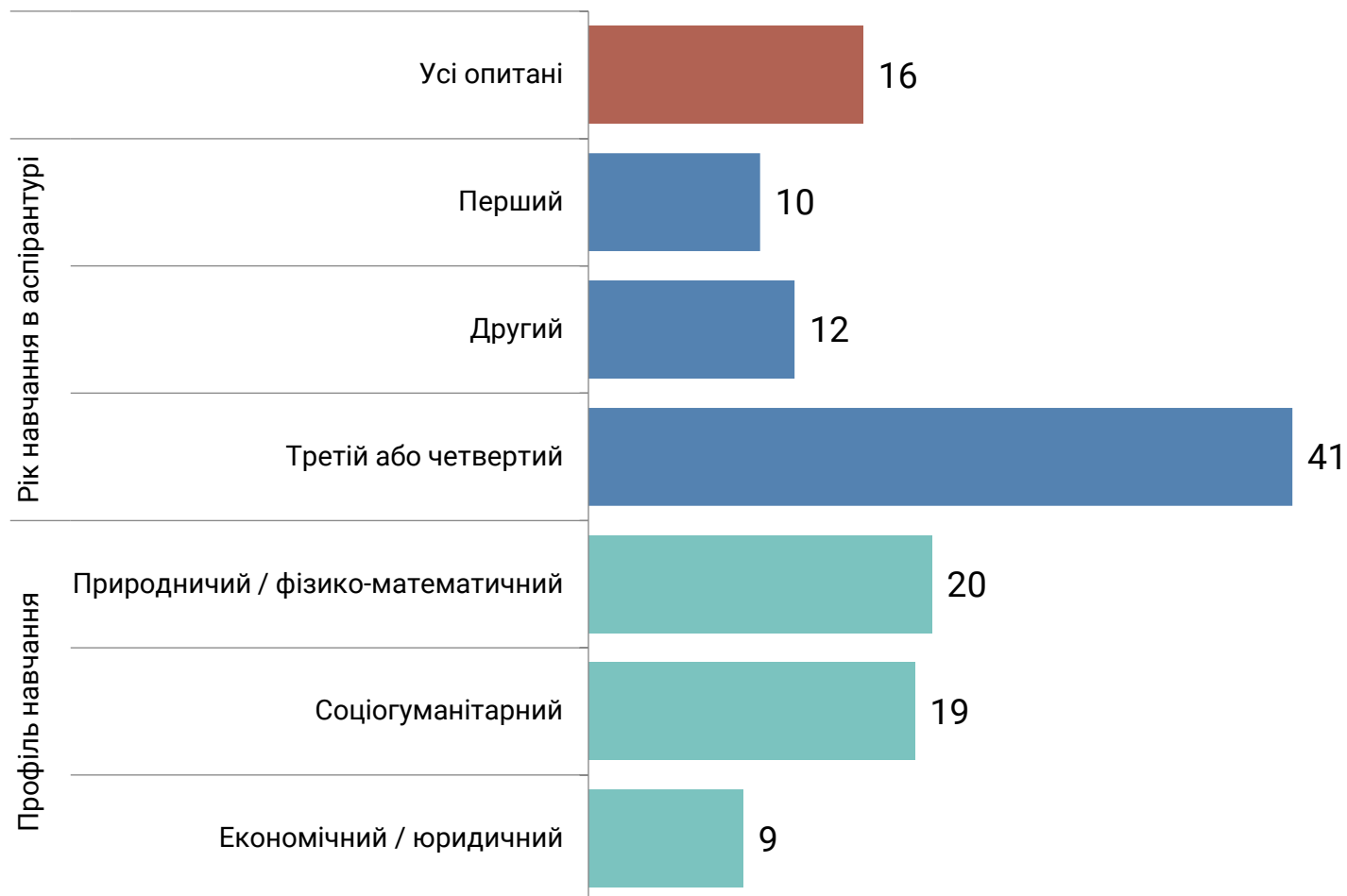
ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ТУРБУЮТЬ АСПІРАНТІВ

Які проблеми вас зараз найбільше турбують? (множинні відповіді, %)

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Які проблеми вас зараз найбільше турбують? Проблеми навчання в аспірантурі (%)

3

ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Більшість аспірантів задоволена як навчанням в аспірантурі загалом, так і освітньою компонентою навчання. Проте рівень задоволеності, хоча і залишається високим, але дещо знижується у аспірантів останніх років навчання. Освітня компонента найбільше подобається аспірантам економічного та юридичного профілю, і порівняно менше – аспірантам соціогуманітарного профілю. Незадоволеність освітньою компонентою навчання в аспірантурі пояснюється передусім зайвими витратами часу і застарілим матеріалом, що викладається.

Незважаючи на певну критику викладання в аспірантурі оцінюється досить високо – близько 9 балів за 10-бальною шкалою. Найбільш позитивно оцінюється викладання профільних дисциплін. Порівняно гірші оцінки стосовно насамперед непрофільних дисциплін ставлять аспіранти 3-4 років навчання. Викладання дисциплін англійською мовою для аспірантів ще не є досить поширеною практикою в Каразінському університеті, порівняно частіше до цього залучені аспіранти 1 року навчання.

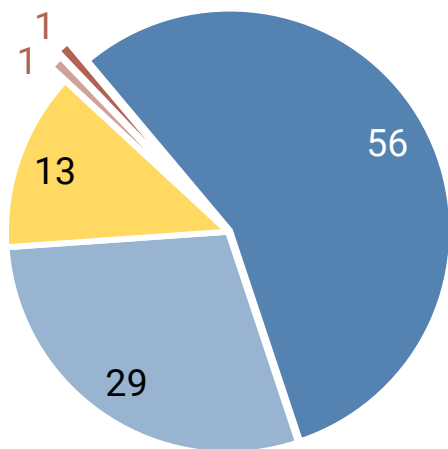
Перелік навчальних дисциплін як в цілому, так і окремо вибіркової частини навчання аспірантам подобається. Зауважимо, що порівняно менше позитивних оцінок щодо переліку дисциплін отримано на факультетах / ННІ соціогуманітарного профілю.

Важливо зазначити, що освітня компонента навчання в аспірантурі дає не лише знання, а й формує «м'які» навички (soft skills) – найбільше це про критичне мислення, здатність безперервно навчатись, вміння управляти своїм часом та самостійність в прийнятті рішень. Володіння певними м'якими навичками є сьогодні важливою складовою конкурентоспроможності випускників. Аспіранти зокрема пропонували додати до освітньої програми аспірантів конкретні курси з м'яких навичок, зокрема з ораторського мистецтва тощо.

Щодо курсів, які аспіранти хотіли б бачити в програмі додатково. Йдеться передусім про сучасні курси, знання і навички з яких дійсно є затребуваними на ринку праці. Також є помітний попит на курси, які допомогли би аспірантам краще інтегруватись в наукову спільноту, стати вченими.

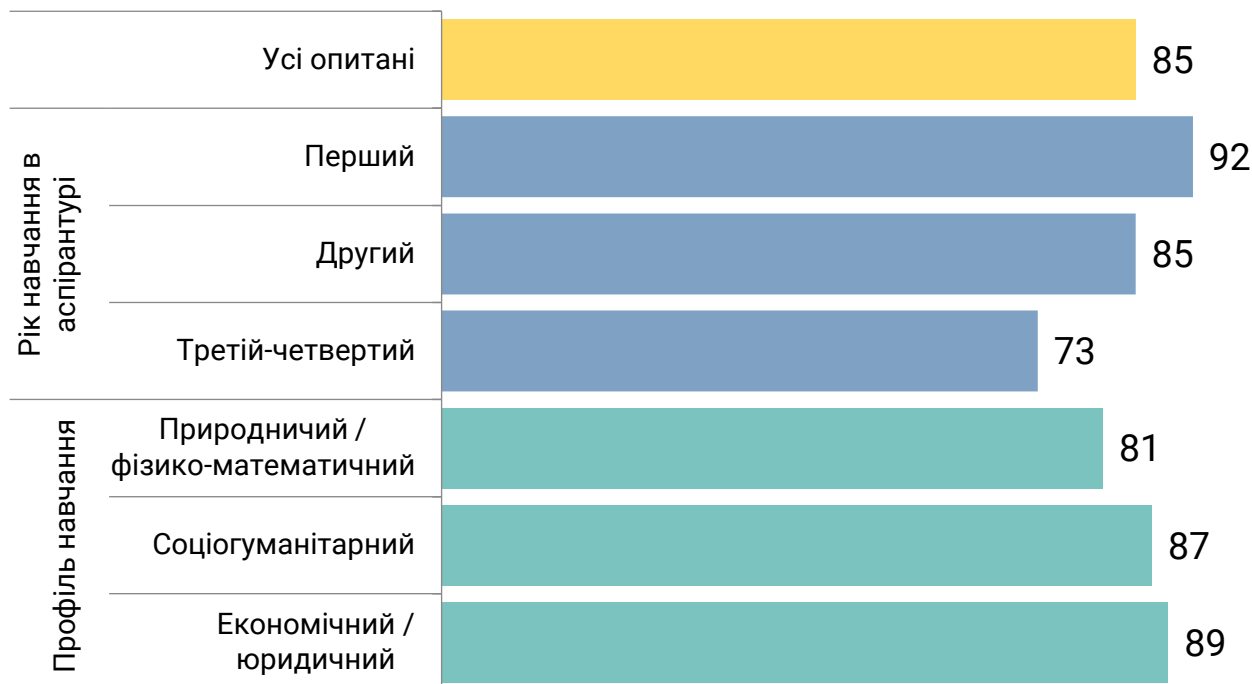
ЗАДОВОЛЕНІСТЬ НАВЧАННЯМ У КАРАЗІНСЬКОМУ В ЦІЛОМУ

У цілому вам подобається чи ні навчання в аспірантурі Каразінського університету? (%)

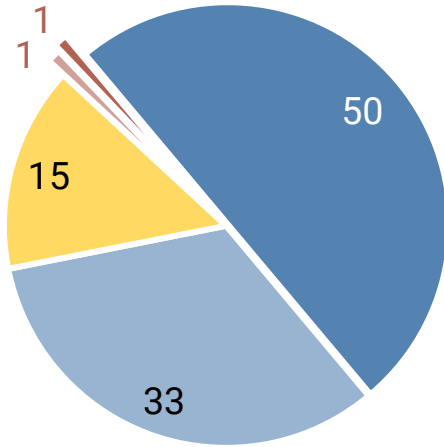
- Безумовно, подобається
- Скоріше подобається
- У чомусь подобається, у чомусь не подобається
- Скоріше не подобається
- Безумовно, не подобається

Відповіді «безумовно, подобається» та «скоріше подобається» разом (%)

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ОСВІТНЬОЮ КОМПОНЕНТОЮ

Вам подобаються чи ні дисципліни, які викладаються аспірантам? (%)

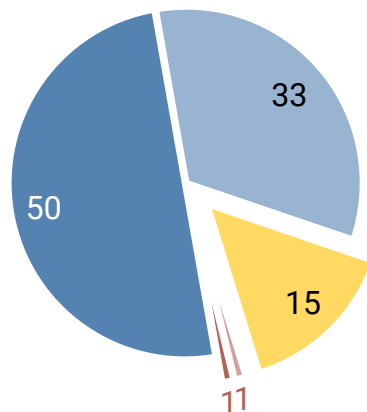
- Безумовно, подобаються
- Скоріше подобаються
- У чомусь подобаються, у чомусь не подобаються
- Скоріше не подобаються
- Безумовно, не подобаються

Відповіді «безумовно, подобається» та «скоріше подобається» разом (%)

ФАКТОРИ НЕЗАДОВОЛЕНОСТІ ОСВІТНЬОЮ КОМПОНЕНТОЮ НАВЧАННЯ

Вам подобаються чи ні дисципліни, які викладаються аспірантам?
Якщо ні, то що саме вам не подобається? (множинні відповіді, %)

■ Безумовно, подобаються

■ Скоріше подобаються

■ У чомусь подобаються, у чомусь не подобаються

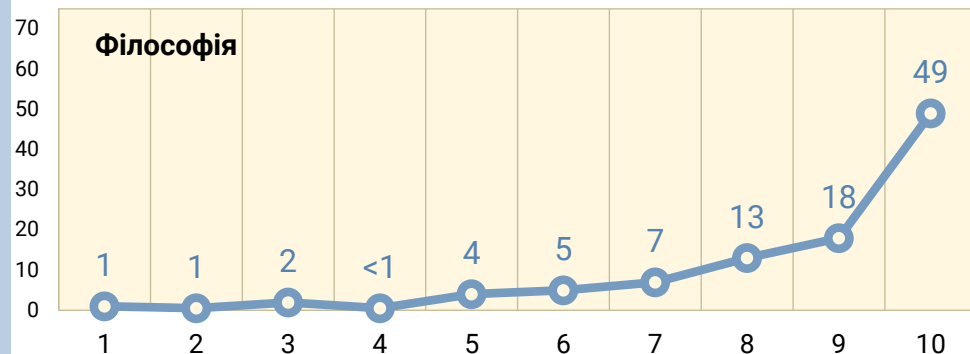
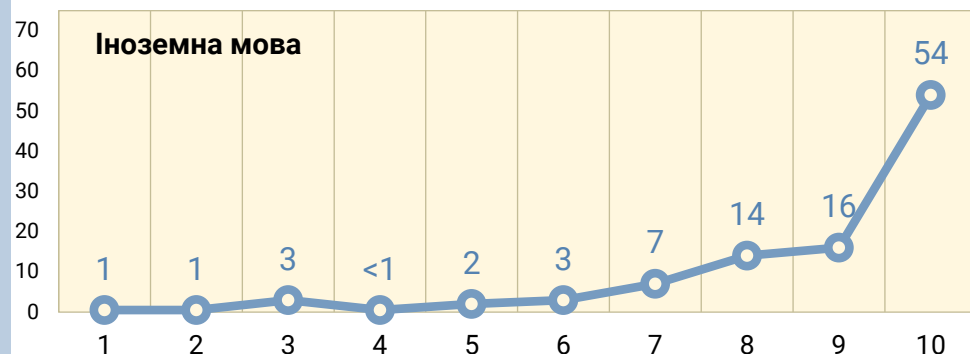
■ Скоріше не подобаються

■ Безумовно, не подобаються

ОЦІНКА ВИКЛАДАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Як би ви в цілому оцінили якість викладання в аспірантурі за 10-бальною шкалою? (%)

Середні оцінки за 10-бальною шкалою

	Профільні дисципліни	Іноземна мова	Філософія
Усі опитані	9.2	8.8	8.7
1 рік навчання	9.1	9.1	8.7
2 рік навчання	9.4	9.0	8.9
3-4 рік навчання	9.0	7.9	8.0
Природничий / фізико-математичний	9.2	8.8	8.5
Соціогуманітарний	9.0	8.6	8.4
Економічний / юридичний	9.4	9.1	9.0

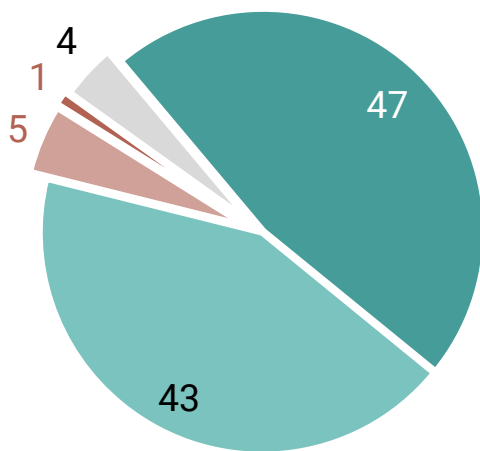
НАЯВНІСТЬ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬСЯ АНГЛІЙСЬКОЮ

Чи є в вашій освітній програмі навчальні дисципліни, які викладаються англійською мовою (крім власне дисципліни «Іноземна мова»? (%)

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ПЕРЕЛІКОМ ЗАПРОПОНОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Вас влаштовує чи ні перелік запропонованих навчальних дисциплін? (%)

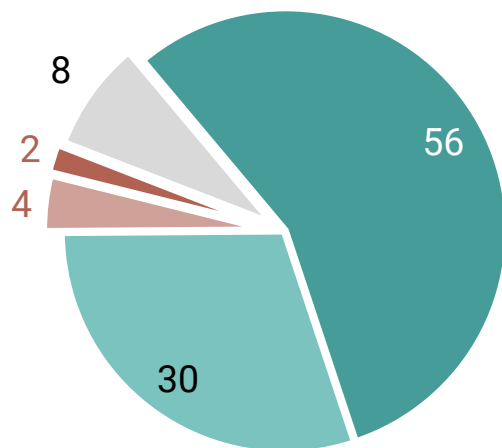
- Повністю влаштовує
- Скоріше влаштовує
- Скоріше не влаштовує
- Зовсім не влаштовує
- Важко відповісти

■ Влаштовує ■ Не влаштовує ■ Важко відповісти

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ПЕРЕЛІКОМ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Ви задоволені чи не задоволені можливостями формування власного освітнього плану за рахунок обрання певних навчальних дисциплін з блоку "Вибіркові дисципліни"? (%)

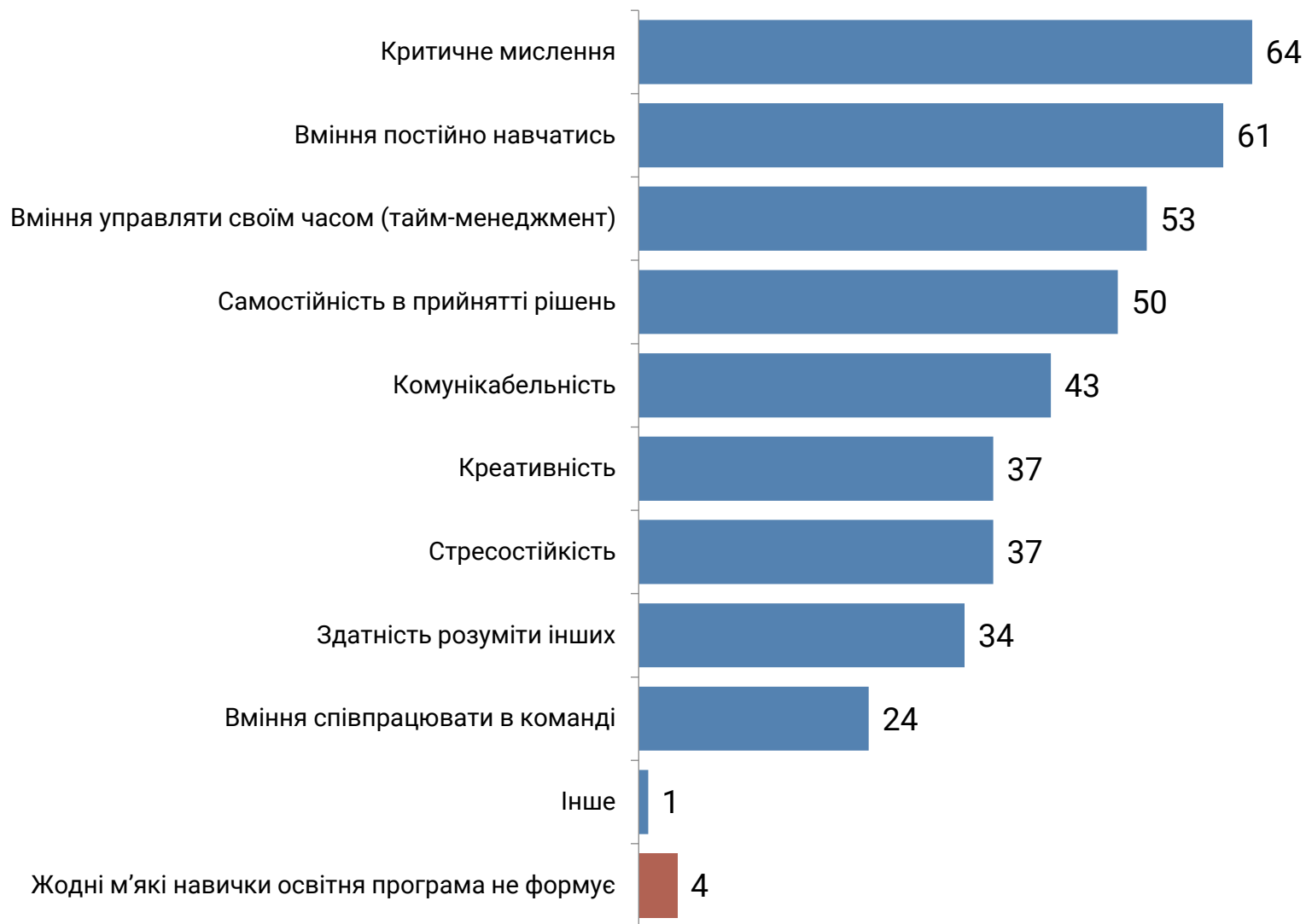
- Повністю задоволені
- Скоріше задоволені
- Скоріше незадоволені
- Зовсім незадоволені
- Важко відповісти

■ Задоволені ■ Незадоволені ■ Важко відповісти

ФОРМУВАННЯ В АСПІРАНТУРІ «М'ЯКИХ» НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Як ви вважаєте, які навички, з тих, що називають «м'якими» (soft skills), допомагає формувати ваша освітня програма в аспірантурі? (множинні відповіді, %)

ПОБАЖАННЯ ЩОДО ДОПОВНЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

На вашу думку, які навчальні курси потрібно додати для покращення підготовки аспірантів вашої освітньої програми?

ВІДКРИТЕ ЗАПИТАННЯ

Варто додати до програми навчання аспірантів:

- Штучний інтелект та машинне навчання / обробка великих даних (Big Data) / Інтернет речей (IoT) / Кібербезпека.
- Методи публікації наукових результатів / вимоги до наукових публікацій / робота з науковими джерелами на високому рівні.
- Методи проведення наукових досліджень / методи практичного впровадження наукових результатів (про стартапи).
- Критичні аспекти сучасного стану науки.
- Робота з наукометричними базами.
- Формування грантових проєктів.
- Проєктний менеджмент.
- Робота з актуальним програмним забезпеченням за спеціалізацією.
- Методи дослідження / збору та аналізу даних (поглиблено).
- Методи статистичного аналізу / математичне моделювання.
- Сучасна економічна теорія.
- Стратегічний менеджмент / стратегічне планування.
- Основи управління фінансами.
- Програмування.
- Логіка.
- Soft skills / ораторське мистецтво.
- Спеціалізовані курси (серед таких називались: актуальні проблеми елінізму; діджитал-безпека в міжнародному середовищі; кібер-дипломатія; молекулярна етологія / соціобіологія / поведінкова екологія; нейронауки тощо).

Більш розгорнуті побажання:

- Викладати англійську мову всі 4 роки навчання. / Додати годин для вивчення іноземної мови.
- Більше годин на педагогіку вищої освіти.
- Сучасну філософію з актуальними проблемами сьогодення.
- Інтеграція в світову наукову спільноту. / Колаборація з закордонними вишами та професорами, гостьові лектори.
- Практично орієнтовані, а не теоретичні курси, з акцентом на практиці досліджень.
- Хочеться, щоб викладання велося 50% на 50% українською та англійською.
- Направити фокус навчання на предмети по спеціальності, а не загальноосвітні, які в цілому і так були вивчені протягом навчання в магістратурі або бакалавріаті. / Не повторювати те, що було в магістратурі та бакалавріаті.
- Більше інтернаціоналізації освіти.
- Не завадило б більше різноманіття профільних курсів.

На відкрите запитання «На вашу думку, які навчальні курси потрібно додати для покращення підготовки аспірантів вашої освітньої програми?» відповіли 45 респондентів (21% від загальної кількості опитаних аспірантів).

ДУМКИ АСПІРАНТІВ ЩОДО ЗАЙВИХ КУРСІВ

А які з навчальних курсів, на вашу думку, не потрібні для підготовки аспірантів вашої освітньої програми?

ВІДКРИТЕ ЗАПИТАННЯ

- **Філософія.** Найбільша кількість зауважень стосувалась саме цієї компоненти освітніх програм. Аргументується тим, що цей курс жодним чином не пов'язаний зі спеціальністю. Або значною мірою повторює попередні курси бакалаврської та магістерської програми («Філософію ми, фізики вже слухаємо третій раз за все навчання в Каразінському»). Аспірантам філософського факультету взагалі не потрібен.
- **Іноземна мова.** «Фактично це формальний курс. Хто знає, той знає й без нього. Хто знає погано, курс йому не допоможе. Неадекватне розуміння курсу викладачами на фоні сучасності, де електронні сервіси перекладу є невід'ємною частиною роботи з текстами як у людей, котрі вчать самі і розуміють мову, так і людей, котрі знають погано, але для розуміння у своєму напрямку спеціалізації цих сервісів достатньо з головою». «Іноземна мова не має бути обов'язковим предметом, тим більше викладатись два семестри. Деяким студентам вона не потрібна з їх рівнем».
- **Усі курси непотрібні.** «Обов'язкова освітня компонента в аспірантурі не потрібна. Див. приклади Німеччини, Швейцарії та багатьох інших країн. Аспіранти можуть відвідувати курси за своїм бажанням, потрібна тільки асистентська практика».
- **Таких немає.** Усі потрібні / «Будь-який навчальний курс – це тренування мозку».

РОБОТА НАД ДИСЕРТАЦІЄЮ

4

Аспіранти зізнаються в тому, що вони не завжди обізнані в правилах щодо підготовки та захисту дисертації. Більшість знає лише основні положення, а частка невпевнених в цьому питанні помітна. Це стосується аспірантів всіх років навчання та всіх факультетів / ННІ.

Стан дисертації очевидно залежить від року навчання в аспірантурі, проте насторожує, що готових або майже готових до захисту аспірантів 3-4 року порівняно небагато.

Теми дисертаційних робіт в більшості випадків з'явилися в процесі кооперації з науковим керівником, проте є й помітна частка тих, хто обирає теми повністю самостійно (найчастіше це аспіранти соціогуманітарного профілю). Щодо формулювання теми: більшість аспірантів вже змінювала тему дисертації або планує це зробити.

В процесі роботи над дисертацією аспіранти мають певні можливості використовувати ресурсну базу університету, і більшості аспірантів цих можливостей вистачає для підготовки дисертації. Проте порівняно менш задоволені ресурсною базою аспіранти 3-4 років навчання, а також ті, хто навчається на факультетах / ННІ соціогуманітарного профілю. Крім цього, більшість аспірантів користуються наукометричними базами даних, серед яких найбільш популярні Scopus, Google Scholar та Web of Science.

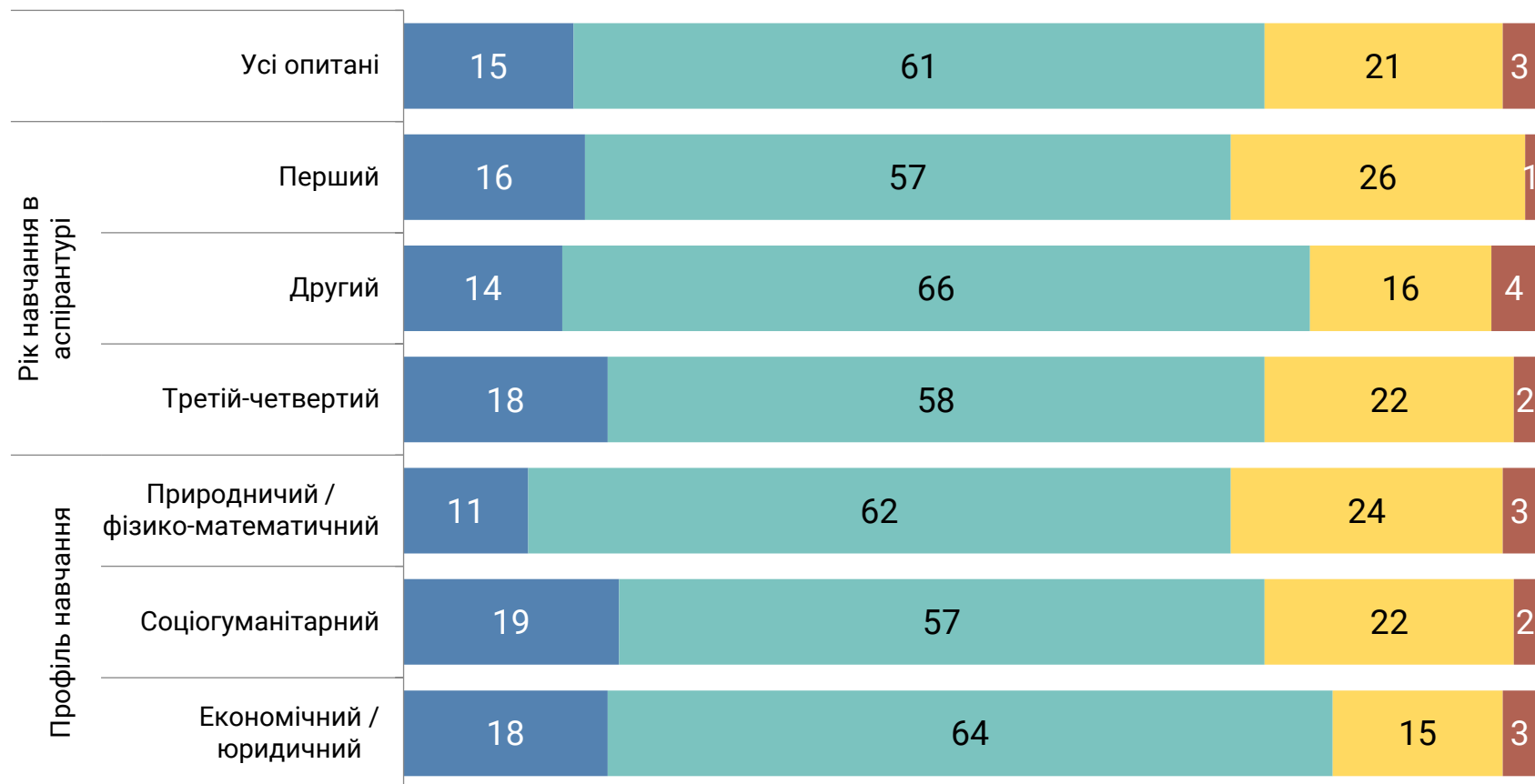
Більшість аспірантів мають наукові публікації за темою дисертації, частіше в українських фахових виданнях, рідше у виданнях, що індексуються у відомих наукометричних базах.

Зі своїм науковим керівником (керівниками) більшість аспірантів має регулярну співпрацю, обговорюючи дисертацію принаймні раз на місяць або частіше. Переважна більшість аспірантів цією співпрацею задоволена.

Загалом майже всі аспіранти налаштовані вийти на етап захисту дисертації. Проте ця впевненість дещо знижується серед аспірантів 3-4 років навчання, серед яких кожен десятий не вважає захист дисертації обов'язковим для себе. Це стосується і вчасного захисту. Більшість впевнена в тому, що захист відбудеться у встановлений термін, проте ця впевненість помітно знижується серед аспірантів останніх двох років навчання.

ОБІЗНАНІСТЬ В ПРАВИЛАХ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЇ

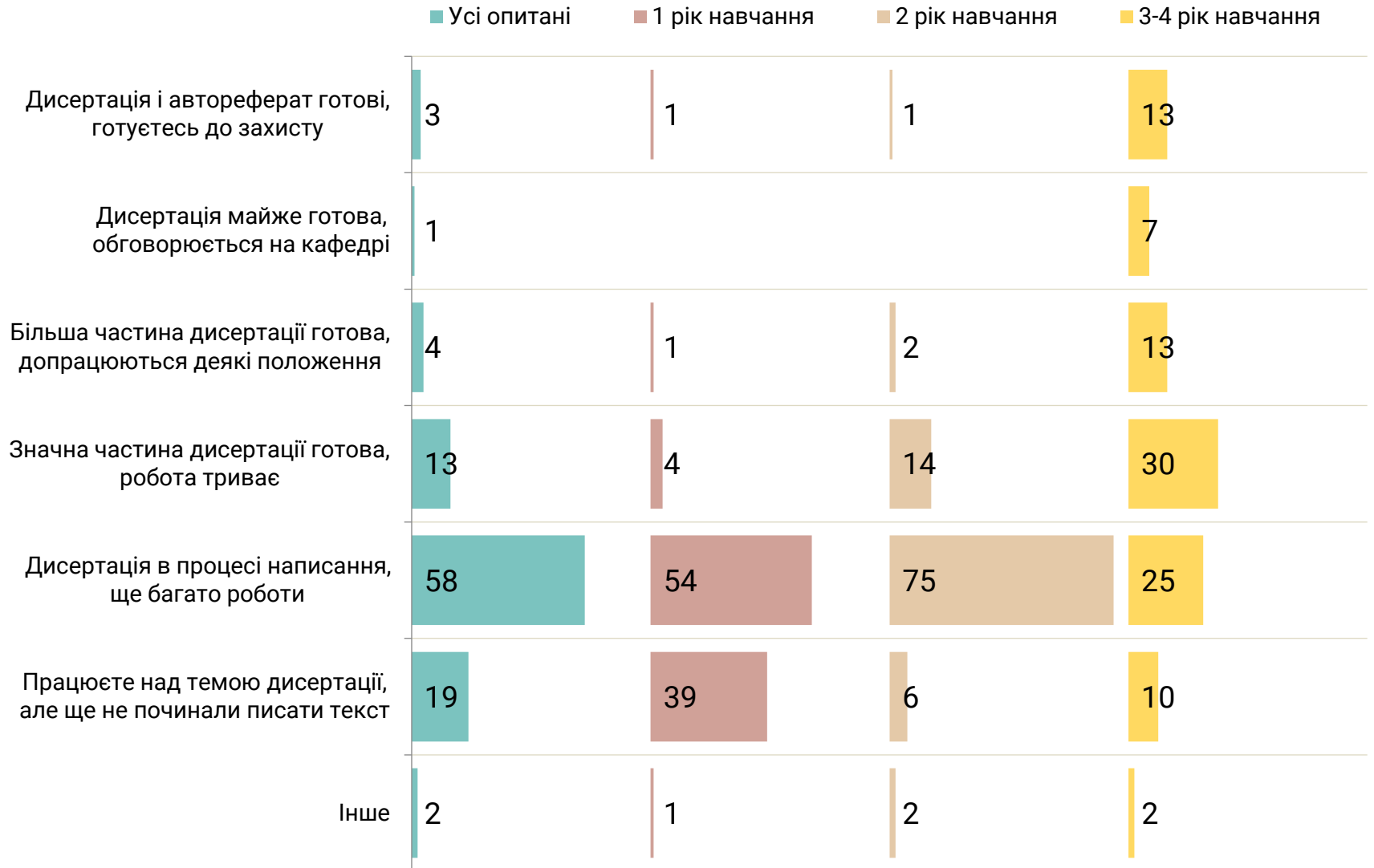
Наскільки ви обізнані в правилах (нормативних документах) щодо підготовки та захисту дисертаційної роботи? (%)

- Знає досконало
- Знає деякі основні положення
- Щось чули про це, але впевнено не знає
- Не має жодного уявлення

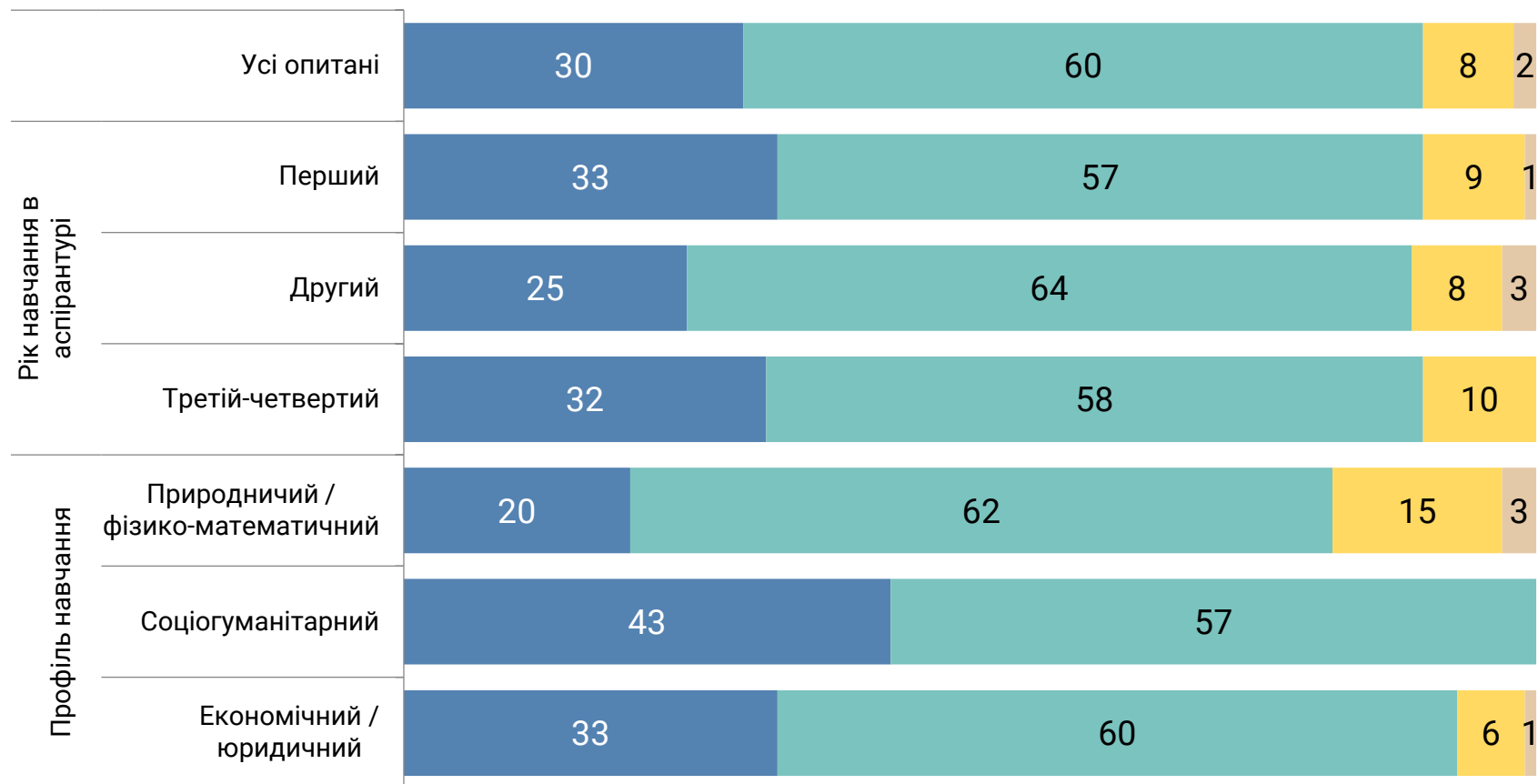
СТАН ДИСЕРТАЦІЇ

У якому стані зараз ваша дисертація? (%)

ВИБІР ТЕМИ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

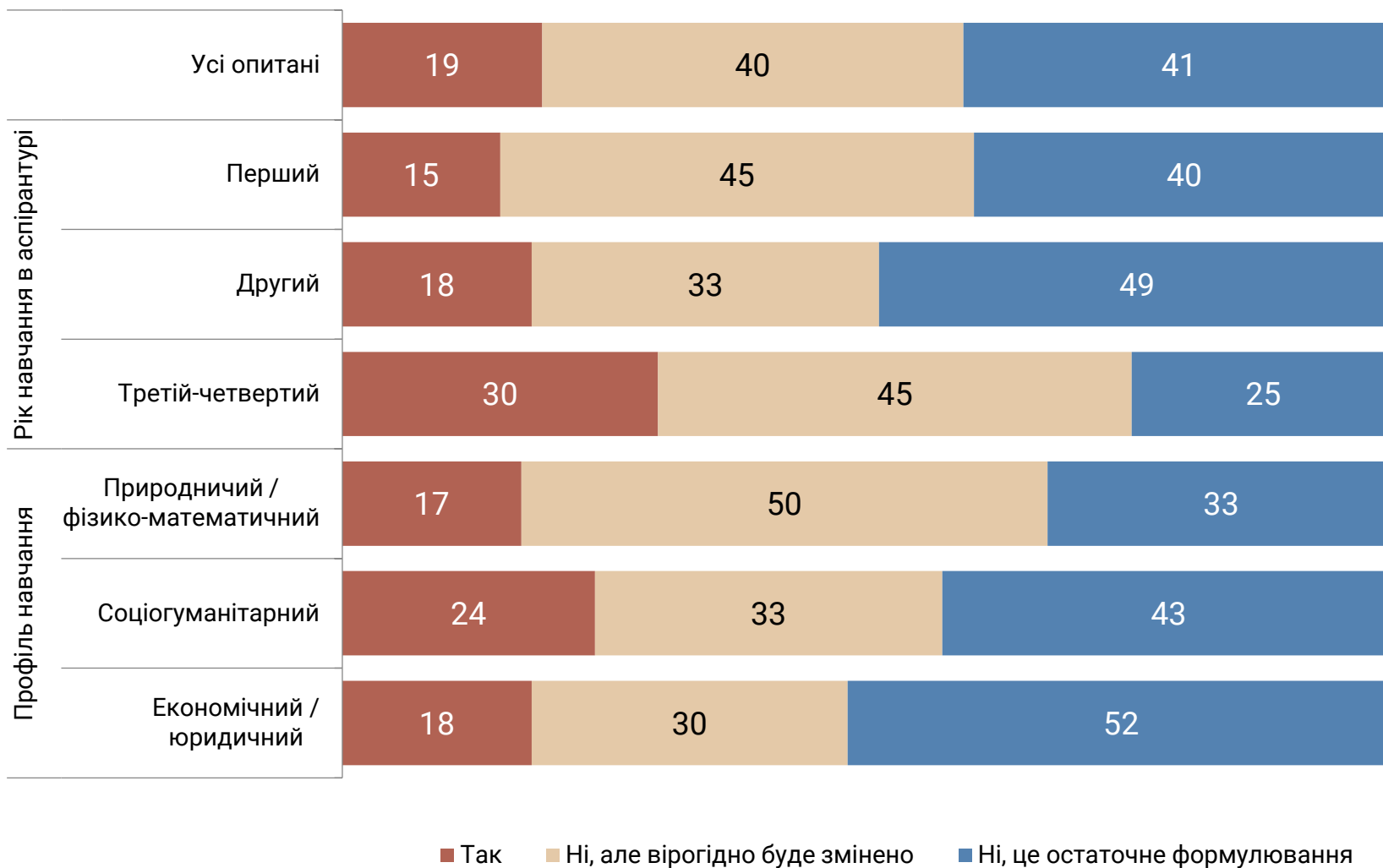
Як було вибрано тему дисертаційної роботи? (%)

- Тема була вибрана самостійно, потім погоджена з керівником
- Тема була сформульована разом з науковим керівником / керівникам
- Тема запропонована науковим керівником
- Інше

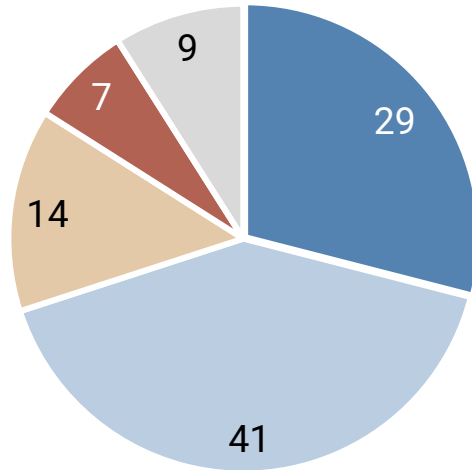
ЗМІНА ТЕМИ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ ПРОТЯГОМ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Чи змінювалось формулювання теми вашої дисертації протягом навчання в аспірантурі? (%)

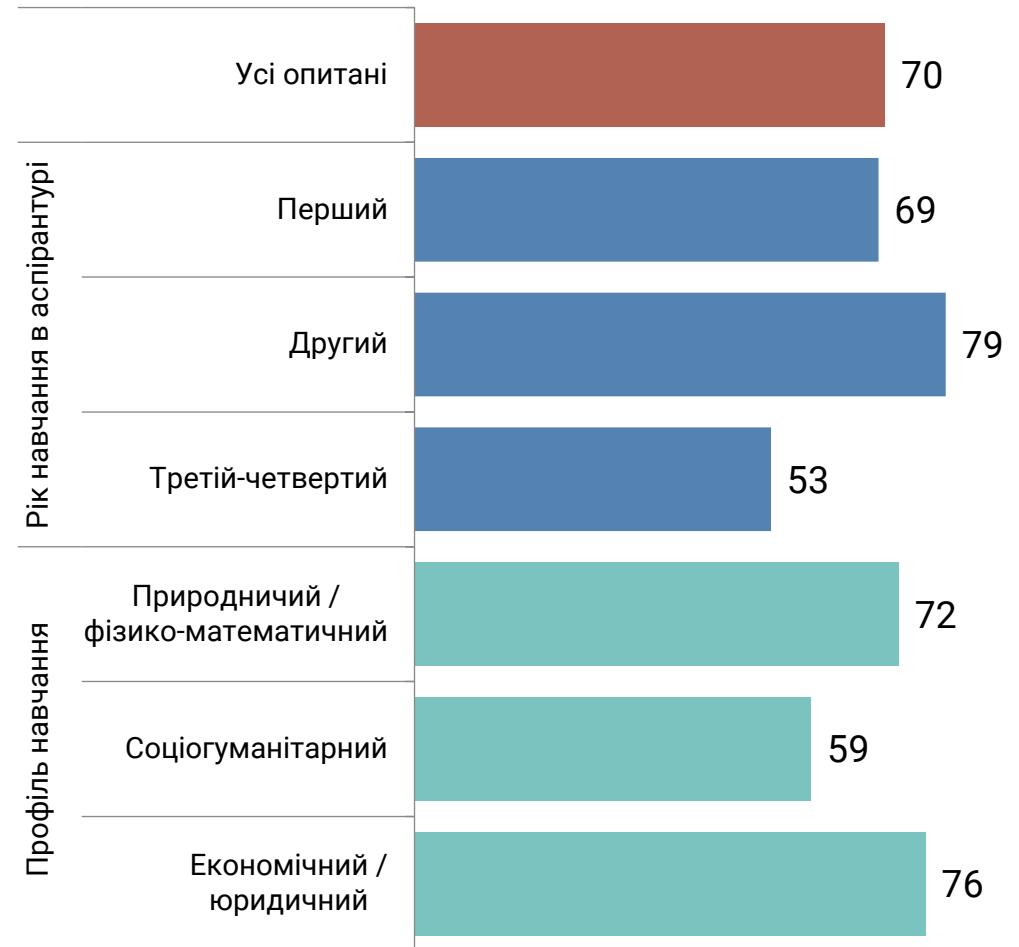
КОРИСТУВАННЯ РЕСУРСНОЮ БАЗОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Наскільки Вам вистачає ресурсної бази університету для проведення дисертаційного дослідження, підготовки тексту дисертації? (%)

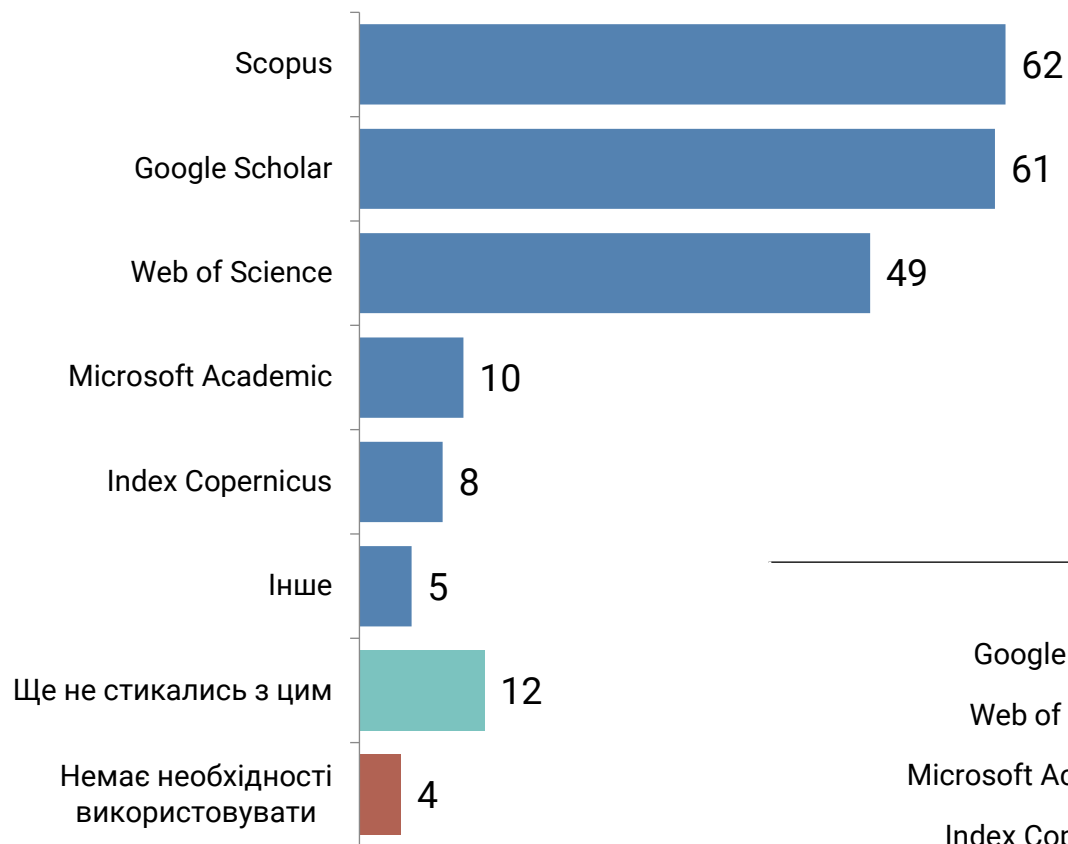
- Повністю вистачає
- Скоріше вистачає
- Скоріше не вистачає
- Зовсім не вистачає
- Важко відповісти

Відповіді «повністю вистачає» та «скоріше вистачає» разом (%)

КОРИСТУВАННЯ НАУКОМЕТРИЧНИМИ БАЗАМИ ДАНИХ

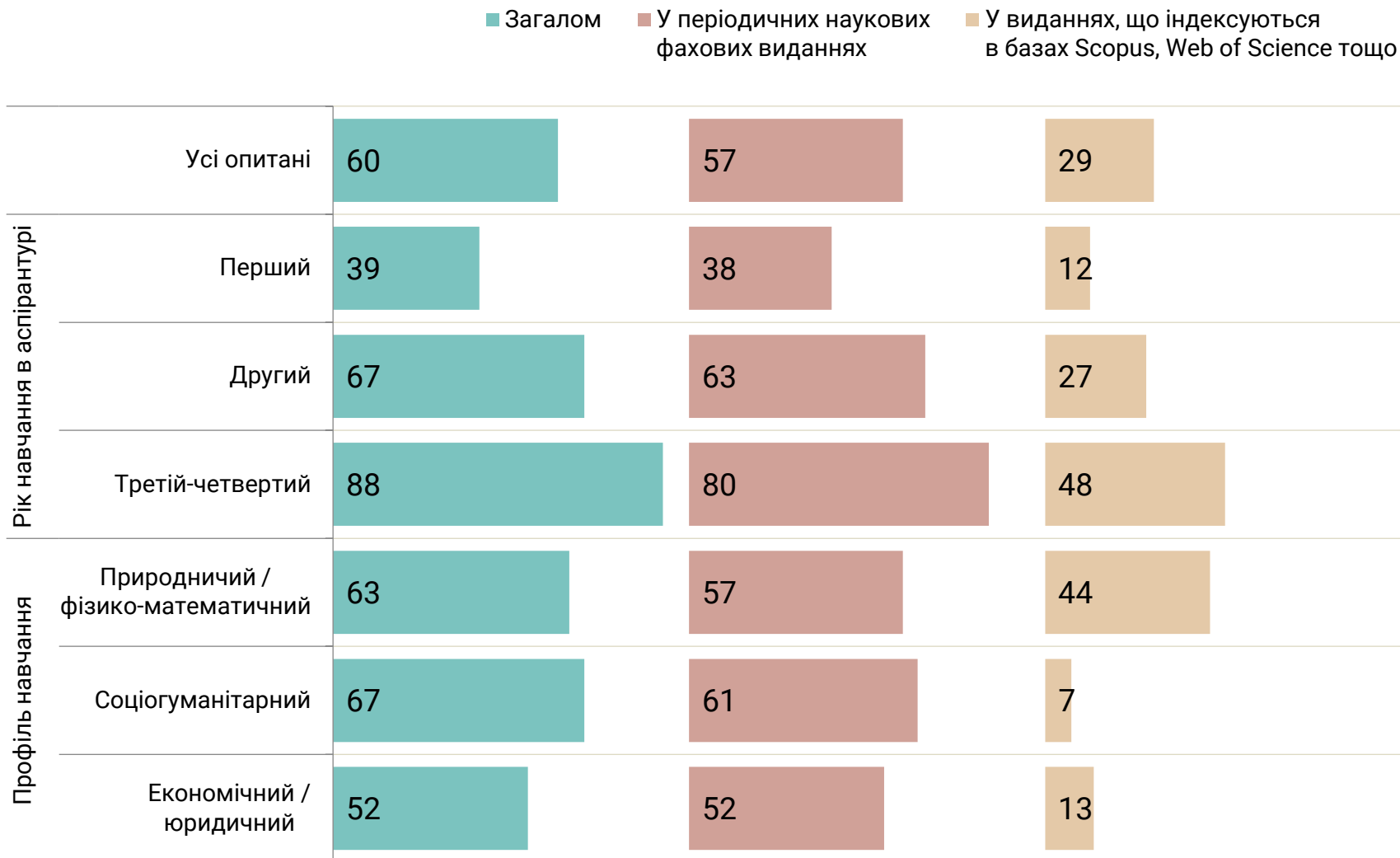
Доступом до яких наукометричних баз даних ви користуєтесь в процесі проведення дисертаційного дослідження, роботи над текстом дисертації? (множинні відповіді, %)

	Рік навчання			Профіль навчання		
	Перший	Другий	Третій-четвертий	Природничий / фізико-математичний	Соціогуманітарний	Економічний / юридичний
Scopus	61	61	68	72	48	60
Google Scholar	54	61	75	59	65	60
Web of Science	48	48	55	54	52	40
Microsoft Academic	9	14	5	9	7	13
Index Copernicus	9	9	5	4	13	10
Інше	2	3	13	7	6	0
Ще не стикались з цим	17	13	3	10	11	16
Немає необхідності використовувати	4	3	5	3	6	3

НАЯВНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ З ТЕМИ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Чи є у вас опубліковані статті з теми дисертаційного дослідження? (%)

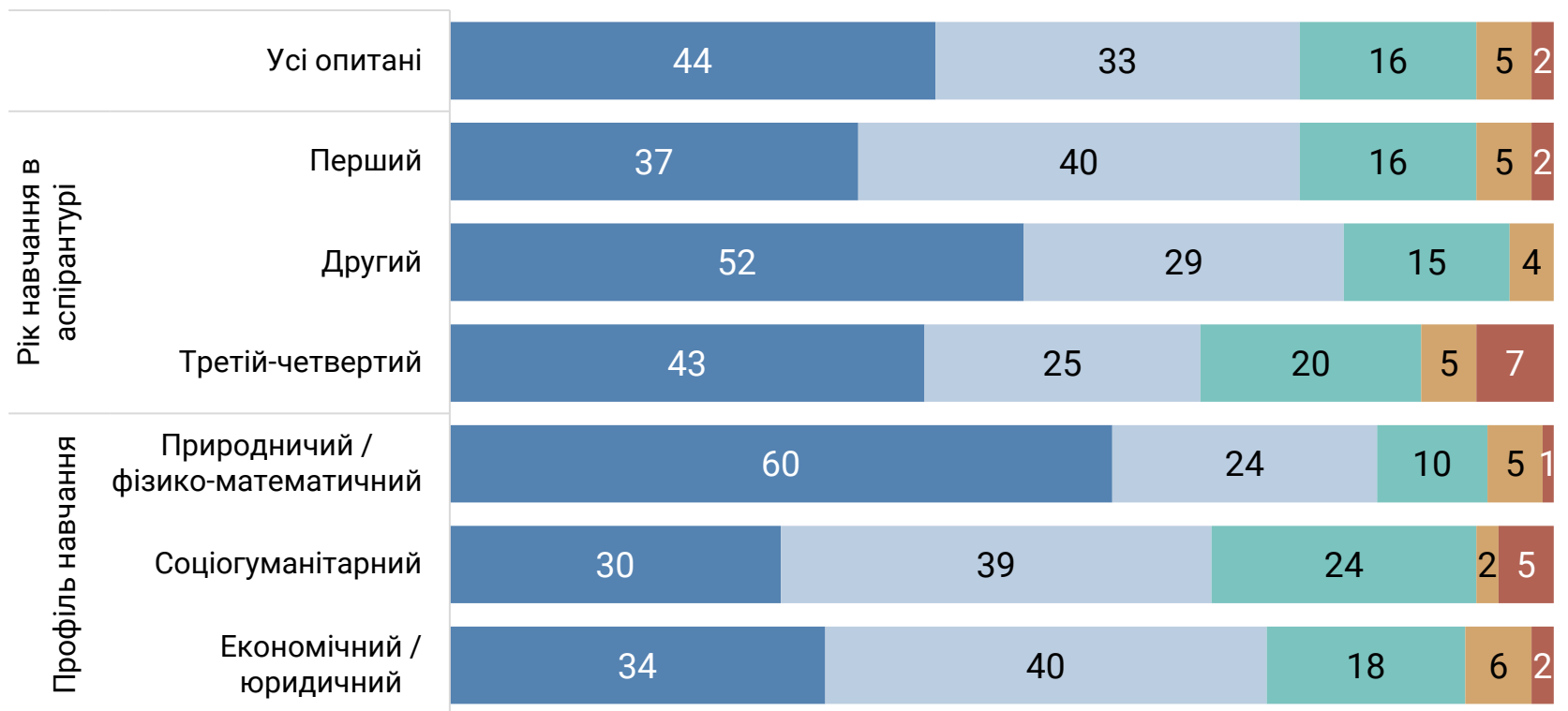
КІЛЬКІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ З ТЕМИ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Скільки ви маєте зараз опублікованих статей з теми дисертаційного дослідження? (%)

СПІВПРАЦЯ З НАУКОВИМ КЕРІВНИКОМ / КЕРІВНИКАМИ

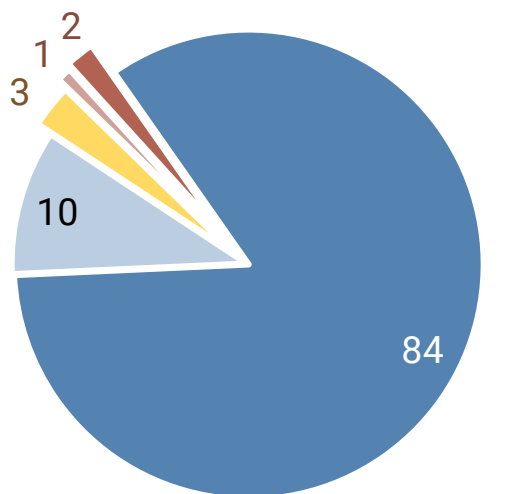
З якою приблизно регулярністю ви комунікуєте / співпрацюєте над вашою дисертаційною темою з науковим керівником? (%)

- Раз на тиждень або частіше / постійно на зв'язку
- Раз на місяць
- Раз на два-три місяці
- Раз на півроку (принаймні для підготовки звіту про роботу аспіранта)
- Раз на рік або рідше / майже не комунікуєте

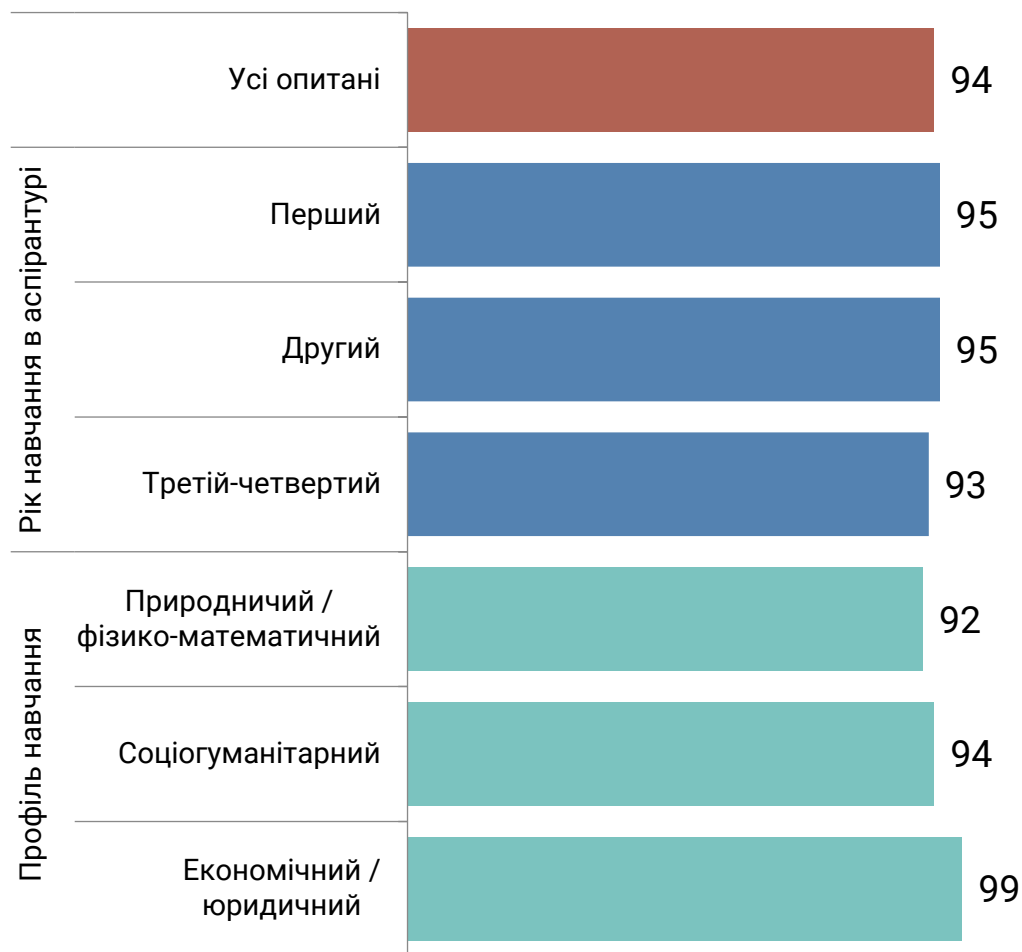
ЗАДОВОЛЕНІСТЬ СПІВПРАЦЕЮ З НАУКОВИМ КЕРІВНИКОМ / КЕРІВНИКАМИ

Наскільки ви задоволені співпрацею з вашим науковим керівником / керівниками? (%)

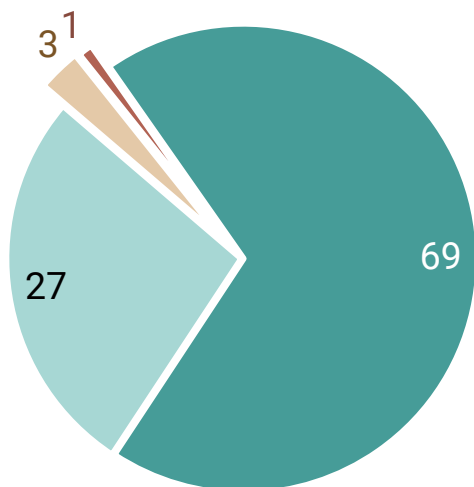
- Повністю задоволені
- Скоріше задоволені
- У чомусь задоволені, у чомусь ні
- Скоріше незадоволені
- Зовсім незадоволені

Відповіді «повністю задоволені» та «скоріше задоволені» разом (%)

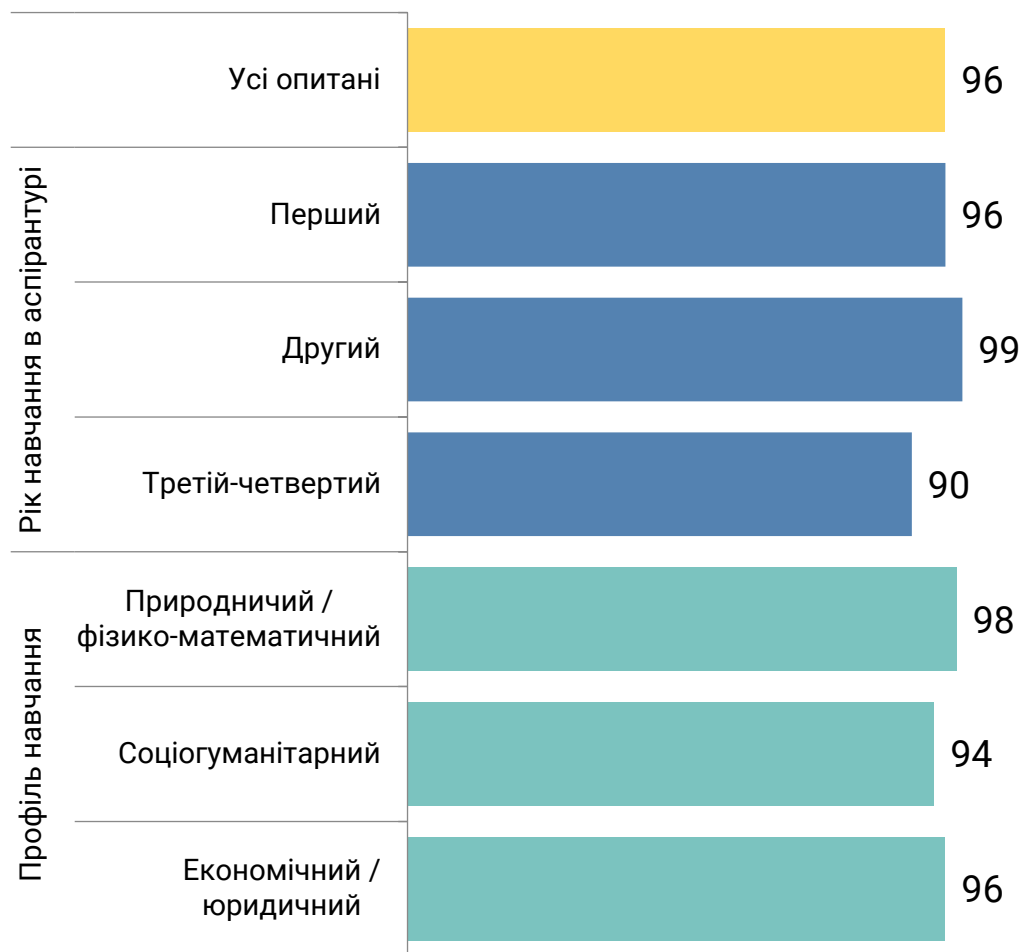
НАЛАШТОВАНІСТЬ АСПІРАНТІВ НА ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ

Як ви вважаєте, чи є захист дисертації в вашій ситуації обов'язковим? (%)

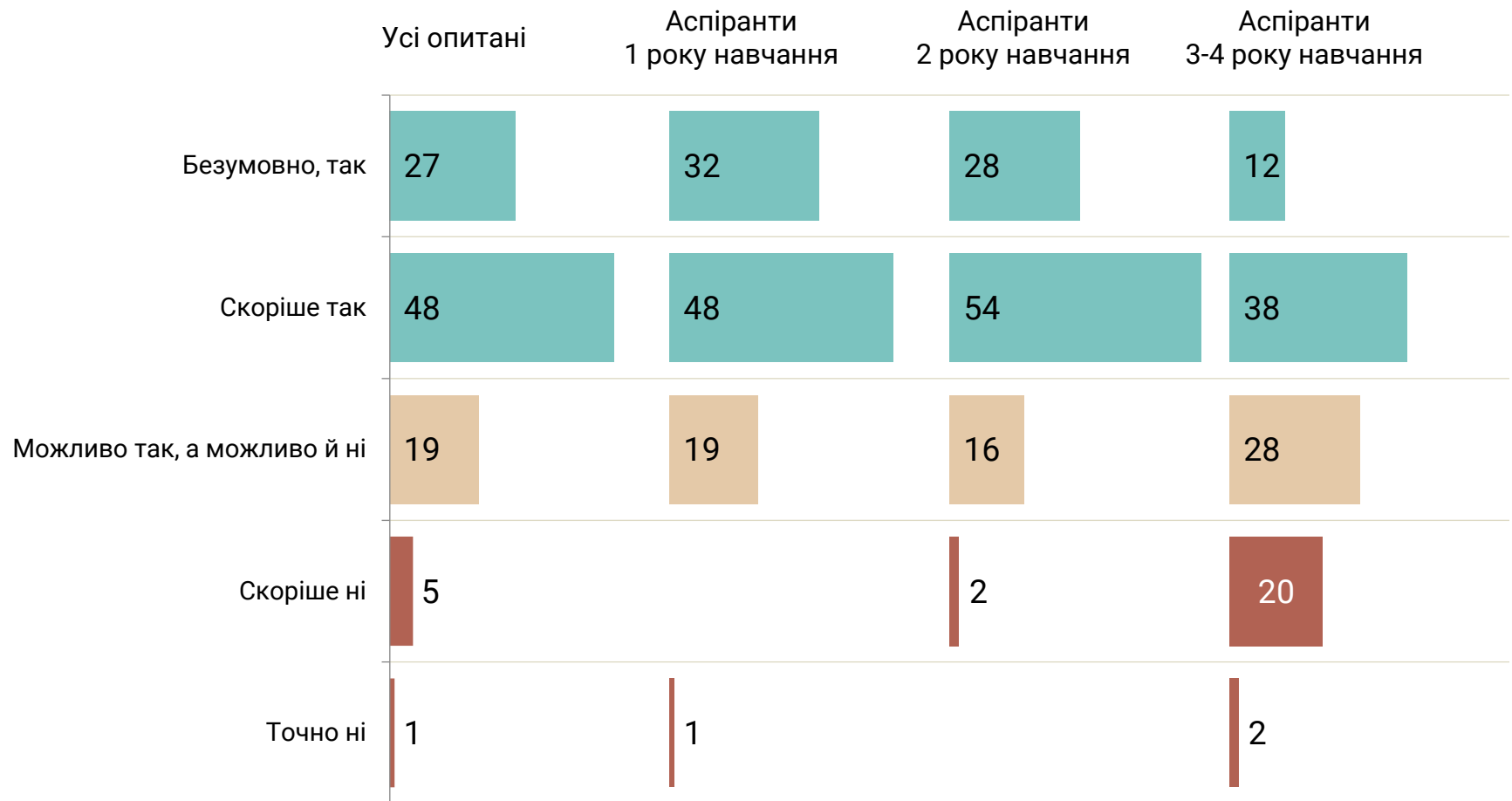
- Безперечно, так
- Скоріше так
- Скоріше ні
- Безперечно, ні

Відповіді «повністю задоволені» та «скоріше задоволені» разом (%)

ВПЕВНЕНІСТЬ АСПІРАНТІВ У ВЧАСНОМУ ЗАХИСТІ ДИСЕРТАЦІЇ

Як ви вважаєте, чи відбудеться захист вашої дисертації у заплановані терміни? (%)

5

ПРОБЛЕМИ І МОЖЛИВОСТІ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Аспірантам було запропоновано дати відповіді на відкрите запитання та поділитись проблемами, з якими вони стикаються під час навчання в аспірантурі. Найчастіше аспіранти жалілись на брак часу через необхідність поєднувати наукову діяльність та роботу, погану комунікацію з відділом аспірантури, незрозуміння процедури оформлення документів, термінів тощо, відсутність світла та інтернету, небезпеку та обстріли.

Конфліктні ситуації під час навчання в аспірантурі частіше траплялись у аспірантів 3-4 року навчання, більшість конфліктів було вирішено. Проте лише 15% аспірантів зазначили, що вони обізнані в правилах (нормативних документах) щодо того, як регламентується вирішення конфліктних ситуацій. Кожен третій аспірант взагалі не має про це жодного уявлення.

Майже всі аспіранти обізнані в питаннях академічної доброчесності. Лише 6% стикались з проявами академічної недоброчесності під час вступу або протягом навчання в аспірантурі Каразінського.

Більше половини аспірантів 1 та 2 років навчання задоволені роботою відділу аспірантури, серед аспірантів 3-4 року задоволені роботою відділу лише 20%.

62% аспірантів обізнані щодо міжнародних освітніх програм, більшість з них вважає, що їхня освітня програма відповідає аналогічним міжнародним програмам.

43% аспірантів вже брали участь у міжнародних конференціях, а ще 43% — знають про таку можливість, але поки нею не скористались. У міжнародних стажуваннях та програмах обміну брали участь лише 14% аспірантів.

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Напишіть, з якими проблемами ви стикаєтесь в процесі навчання в аспірантурі?

Що вам заважає? У чому потрібна допомога?

Відкрите питання: відповіді представлені прямими цитатами респондентів

«Алгоритм подання документів».

«Бракує мотивації, академічного середовища, яке сприяє роботі і роздумам над дослідженням».

«Було б корисно періодично отримувати нагадування стосовно 1) доступу до наукометричних баз, які надає університет; 2) матеріалів та баз даних, які надає університет. Також актуальною була би активна комунікація з боку відділу аспірантури (наприклад, про терміни та форми подання аспірантських звітів)».

«Бюрократія, відсутність нормальною комунікації різних підрозділів в університеті, єдиної бази для студентів / співробітників».

«Важко поєднувати з основною роботою».

«Виключно організаційного характеру: строки видачі довідок, погоджень + неможливість у деяких випадках це зробити дистанційно (як от, для документів у військово-мобілізаційного відділу ХНУ)».

«Вимкнення електроенергії, нестабільний інтернет чи його відсутність».

«Відсутність комунікації з відділом аспірантури. Часто не своєчасне надання інформації».

«Довготривала програма аспірантури може призвести до втрати мотивації або інтересу в обраній темі дослідження. Недостатня підтримка та направлення з боку наукового керівника може ускладнити процес досліджень та завершення робіт. Обсяг роботи в аспірантурі може бути дуже великим, що вимагає від студентів ефективного управління часом та планування. Не всі студенти можуть мати достатні фінансові засоби для покриття витрат на життя, освіту та дослідницьку роботу. Напруженість у відносинах з колегами або науковим керівником може негативно впливати на робочий процес та становити перешкоду для досягнення цілей».

«Війна, постійні обстріли».

«Головна проблема це час, якого не вистачає».

«Головна проблема, що регіон мого дослідження в зоні ураження ракетами і я не можу робити повноцінні практичні дослідження».

«Головне – постійні зміни законодавства, що змінюють порядки та строки захисту. Для дослідницької роботи – це шкода, тому що така робота ґрунтується не тільки на досягненнях аспіранта, але і на його помилках та врахуванні їх. А законодавство фактично змушує НЕ робити помилки, що неможливо. Як результат – страждає саме наукова робота установ, а досягнення аспірантів на захисті виглядають дуже сумнівними та натягнутими, оскільки вони такими і є».

«Дуже важно дізнатись отримані бали та іноді розклад».

«Дуже великі домашні завдання по загальним дисциплінами, особливо з англійської мови».

«Дуже цікаві лекції, дуже шкода, що немає аудіо- або відеозапису лекцій для їх наступного прослуховування / перегляду».

«З повною некомпетентністю, бездіяльністю та відсутністю порозуміння зі співробітником, що курирує діяльність аспірантів».

«Зміна нормативних документів, відсутність усіх потрібних строків на сайті аспірантури, відсутність підказок та рекомендацій по науковій роботі від аспірантури».

«Іноді нестача комунікації з відділом аспірантури – відсутність інформування про дедлайни подачі документів / вимоги до їх оформлення, тощо».

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Напишіть, з якими проблемами ви стикаєтесь в процесі навчання в аспірантурі?

Що вам заважає? У чому потрібна допомога?

Відкрите питання: відповіді представлені прямими цитатами респондентів

«На жаль, згідно з війною та новим законодавством, вірогідно, в мене не буде можливості захистити дисертацію в обох установах, згідно з моєю конвенцією про сумісне керівництво дисертаційною роботою, тому захищатися буду тільки у Франції. Тому, захист в Україні прийдеться перенести на невизначений термін, або потім зробити нострифікацію французького документу. І це прикро, адже вся аспірантська програма в ХНУ була виконана в повному обсязі. Окремо, слід відмітити проблеми з оформленням документів будучи за кордоном, але за сприяння наукового керівника та власне факультету вдалося їх вирішити».

«Навчальні дисципліни більше відволікають від виконання дисертаційної роботи, тривога через війну».

«Науковий керівник виїхав з України. На комунікацію майже не йде та нервує, зокрема, коли прошу щось пояснити».

«Не завжди можу вийти на зв'язок під час складання іспиту, оскільки я військовослужбовець».

«Не можу отримати доступ до наукометричних баз, занадто повільно публікують статті».

«Недостатність об'єктів дослідження через війну».

«Немає доступу до платних видань. Висока вартість публікації в міжнародних виданнях».

«Необхідність багато працювати залишає мало часу на наукові пошуки».

«Нестача часу. Не можу зосередитися на одній задачі, роблю все і одразу по трохи, дуже важко відділяти, що треба зробити насамперед».

«Основна проблема – логістика. Важко дістатися до деяких місць для проведення дослідження через відсутність автобусів чи електричок до цих місць, відсутність власного авто або перспективних шляхів дістатися до таких населених пунктів».

«Перебуваючи у Харкові в довоєнний час катастрофічно не вистачало ресурсів. Наприклад, деякого обладнання в лабораторіях, посуду, реагентів, чого не можна сказати про літературні бази, адже бібліотека могла цим забезпечити. Не вистачало часу фокусуватися на власному дослідженні, адже необхідно було бути присутнім на лекціях з загальноосвітніх дисциплін і повторювати пройдено на попередніх ступенях навчання програму».

«Пошук голови ради, рецензентів, опонентів для захисту, погодження голови ради, рецензентів, опонентів в відділі аспірантури».

«Проблем у комунікації із відділом аспірантури».

«Проблема, як у решти нас, харків'ян, головна – це відсутність електроенергії і, відповідно, Інтернету, який є необхідним для написання наукової роботи. Хочеться побажати, щоб, за можливості, аспірантам зробити додаткове приміщення в рамках університету, для роботи, де, хоча б 6-7 годин поспіль, буде необхідний для роботи доступ до Інтернету».

«Психологічний стан через війну. Цілий рік апатії і неможливості нормально мислити. Повільне повернення до звичного робочого стану» «Через цей стан зараз є нестача часу аби наздогнати бажаний темп досліджень».

«Робота в лабораторії залежить від наявності світла, води, опалення та вікон в лабораторії. Наразі це основна проблема».

«Складно узгоджувати з роботою».

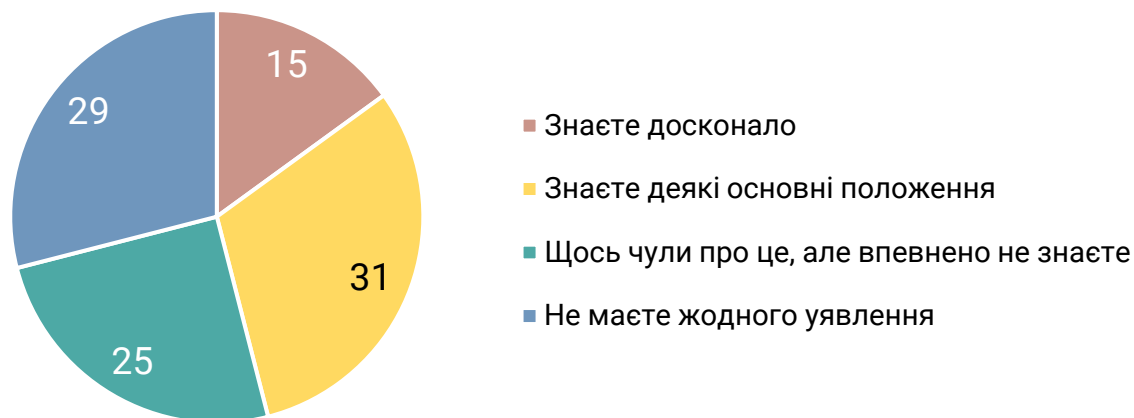
«Стрес через війну та переїзд надовго відклав мою роботу над дисертацією. також не адекватні вимоги щодо термінів здачі звітів значно зашкодили швидкому завершенню роботи».

КОНФЛІКТНІ СИТУАЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ

Чи виникали у вас конфліктні ситуації, пов'язані з навчанням в аспірантурі? (%)

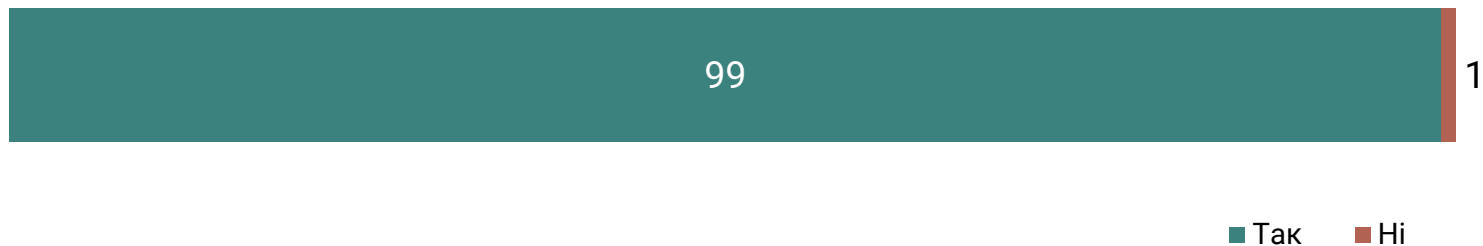

Наскільки ви обізнані в правилах (нормативних документах) щодо того, як регламентується вирішення конфліктних ситуацій? (%)

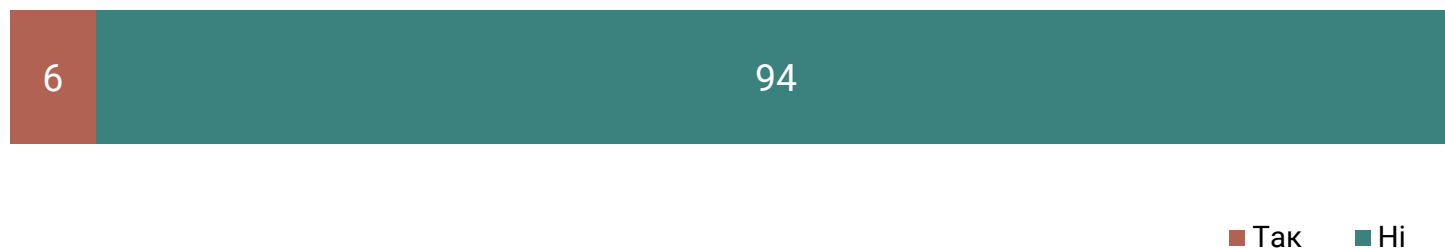

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Як ви вважаєте, чи ви обізнані в питаннях академічної доброчесності?(%)

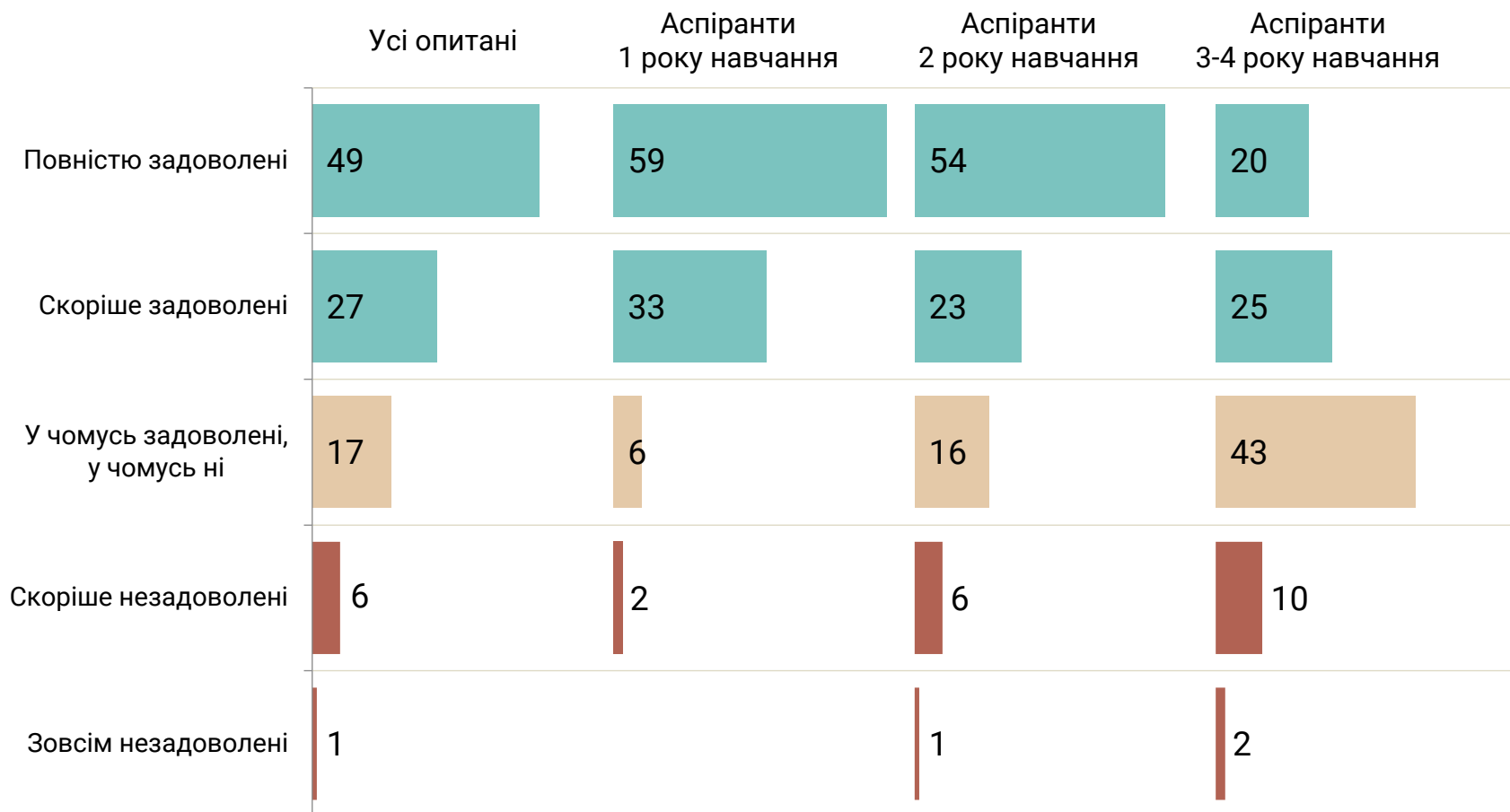

Чи стикались ви з проявами академічної недоброчесності під час вступу та навчання в аспірантурі Каразінського? (%)

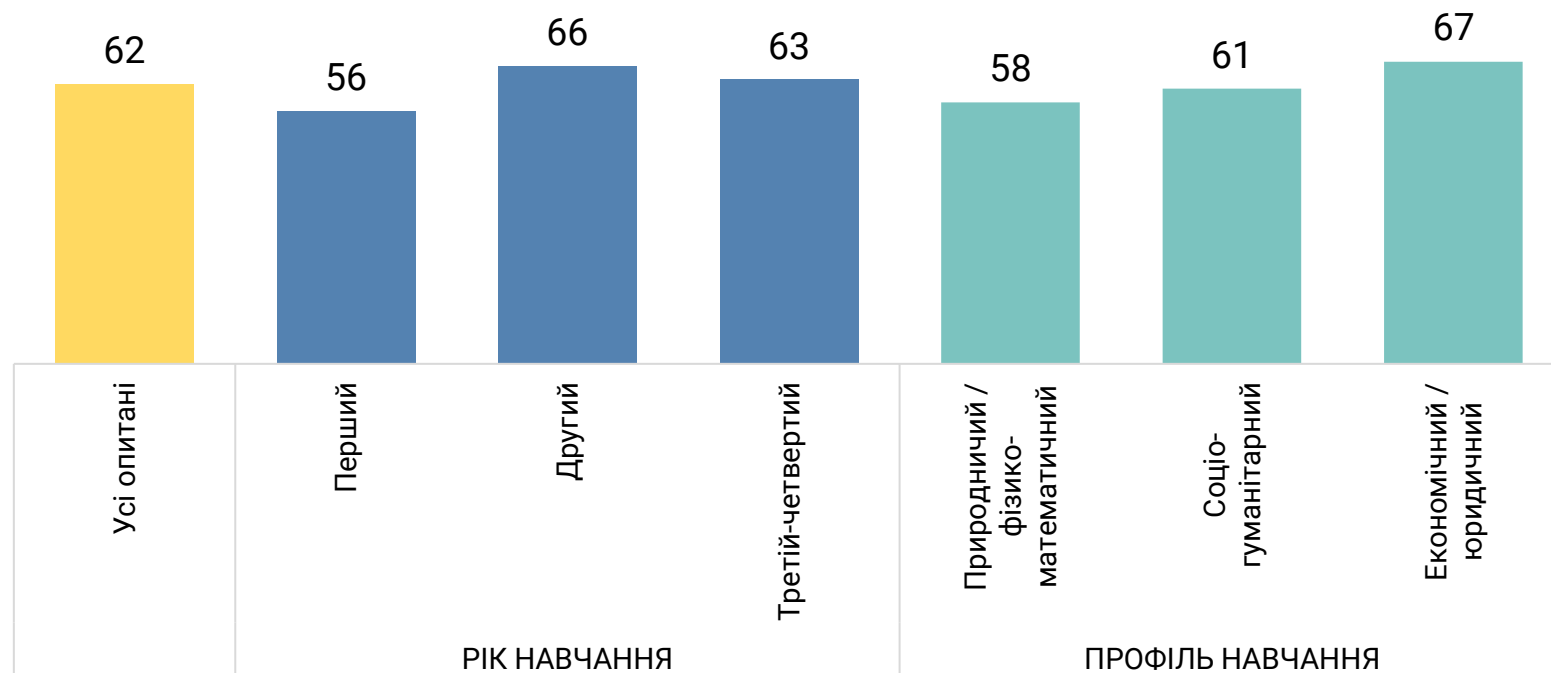
ЗАДОВОЛЕНІСТЬ РОБОТОЮ ВІДДІЛУ АСПІРАНТУРИ

Наскільки ви задоволені роботою відділу аспірантури?(%)

МІЖНАРОДНІ ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

Ствердні відповіді на запитання «Чи обізнані ви щодо міжнародних освітніх програм за профілем вашого навчання?» (%)

Масив: усі опитані аспіранти – 217. Зокрема аспіранти за роками навчання: 1 року – 82, 2 року – 95, 3-4 року – 40. Аспіранти за профілем навчання: природничий / фізико-математичний – 96, соціогуманітарний – 54, економічний / юридичний – 67

Як ви вважаєте, якою мірою ваша освітня програма відповідає аналогічним міжнародним програмам? (%)

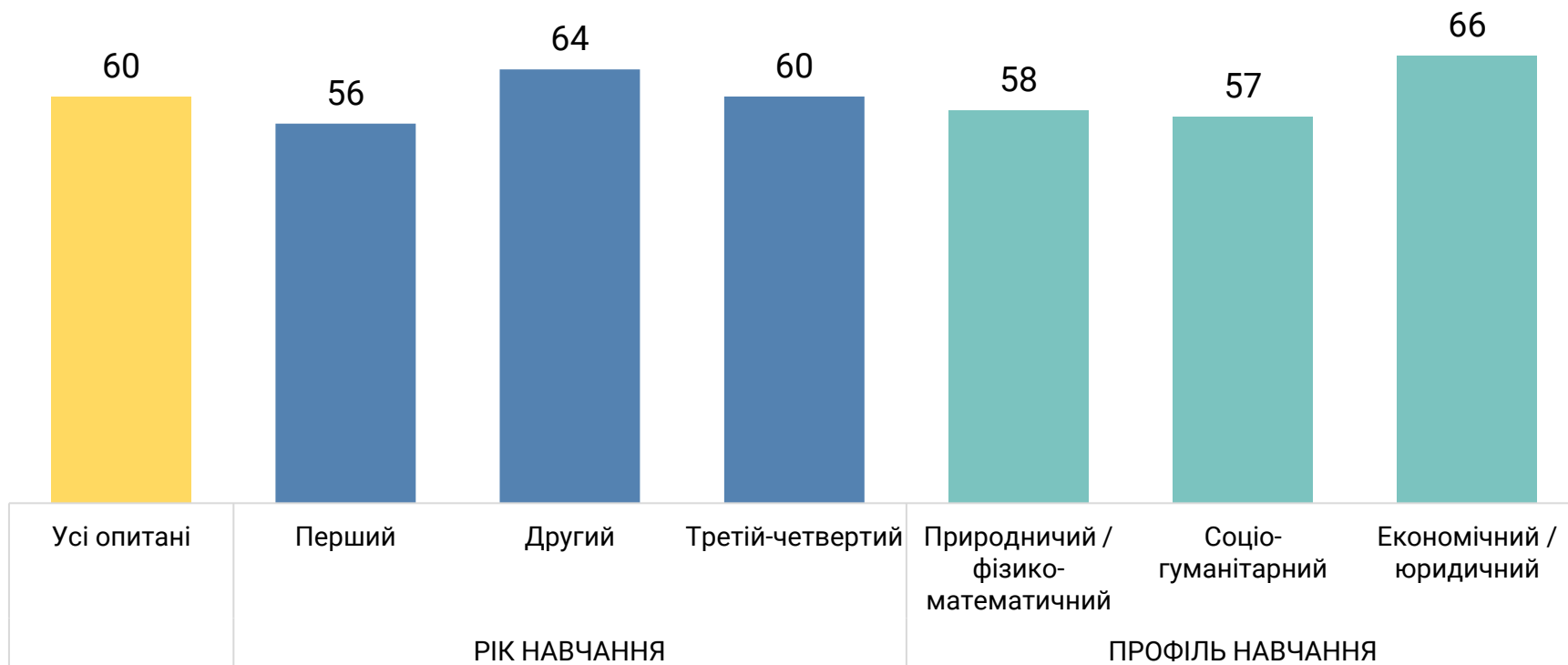

■ Відповідає ■ У чомусь відповідає, у чомусь ні ■ Не відповідає ■ Важко відповісти

Масив: аспіранти, що обізнані щодо міжнародних освітніх програм – 134

МІЖНАРОДНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ПРОЄКТИ

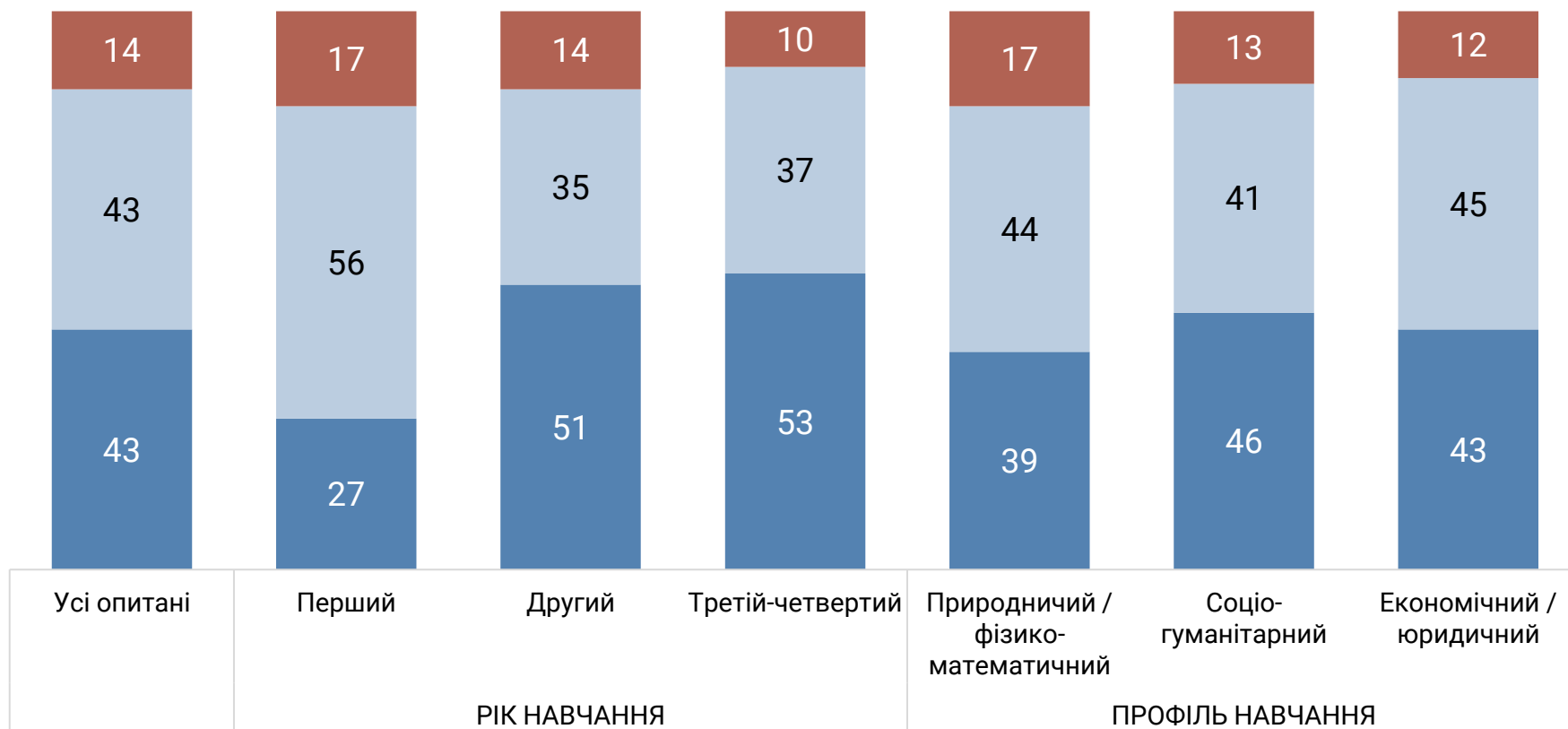
Ствердні відповіді на запитання: «Чи маєте ви можливості участі в міжнародних науково-дослідних проєктах за вашою освітньою програмою?» (%)

УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ

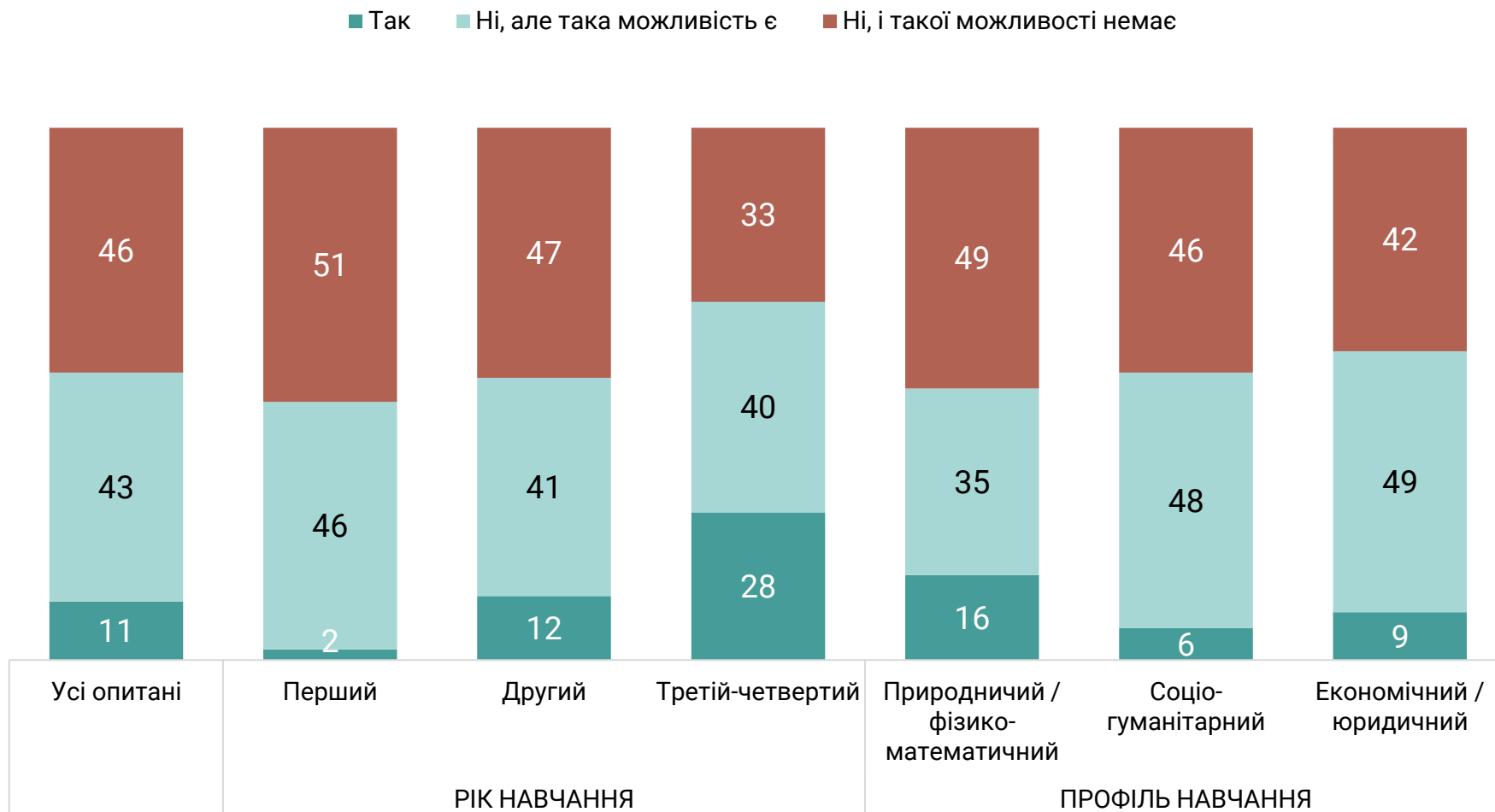
Чи брали ви участь в міжнародних конференціях? (%)

■ Так ■ Ні, але така можливість є ■ Ні, і такої можливості немає

УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ СТАЖУВАННЯХ / ПРОГРАМАХ ОБМІНУ

Чи брали ви участь в міжнародних стажуваннях / програмах обміну (Еразмус та інших)? (%)

6

ПРАЦЕВЛАШТОВАНІСТЬ АСПІРАНТІВ

Абсолютна більшість аспірантів (93%) працюють паралельно з навчанням в аспірантурі. Більшість з них працює за спеціальністю, на якій навчається в аспірантурі або за суміжною спеціальністю.

21% аспірантів працюють в Каразінському університеті, разом з тим більше половини аспірантів працюють у приватних компаніях.

Для більшості аспірантів робота є більш пріоритетним заняттям, ніж навчання в аспірантурі. Головними причинами, чому аспіранти працюють паралельно з навчанням, є потреба заробляти гроші собі на життя та забезпечувати свою родину.

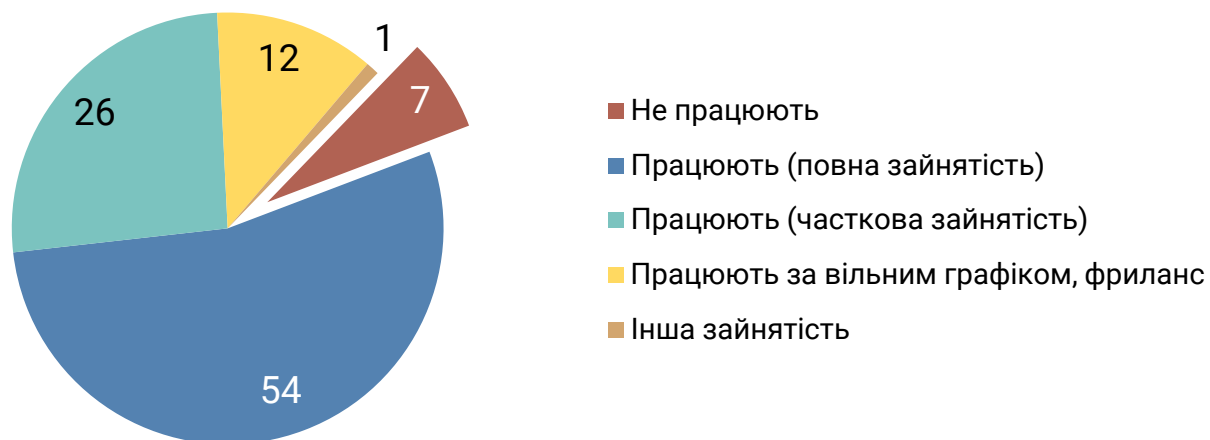
Абсолютна більшість опитаних аспірантів вважає, що під час навчання в аспірантурі вони отримують знання та навички, необхідні для їхньої професії.

Також аспірантам було запропоновано написати, що необхідно змінити у змісті та організації навчання для підвищення конкурентоспроможності випускників аспірантури Каразінського університету на ринку праці. Серед найпопулярніших думок була озвучена необхідність надання більше практичних навичок, практичних кейсів, побажання запрошувати фахівців-практиків та іноземних викладачів, викладати деякі предмети іноземною мовою, сприяти збільшенню можливостей закордонних стажувань та різних міжнародних програм, покращувати мовну підготовку, а також зменшити вагу освітньої компоненти та більшу увагу приділяти практичній та науковій самостійній роботі.

Якби аспірантам знову довелось вирішувати питання про вибір закладу вищої освіти, більшість знову обрали би Каразінський університет та освітньо-наукову програму, на якій вони навчаються.

НАЯВНІСТЬ РОБОТИ ПАРАЛЕЛЬНО З НАВЧАННЯМ В АСПІРАНТУРІ

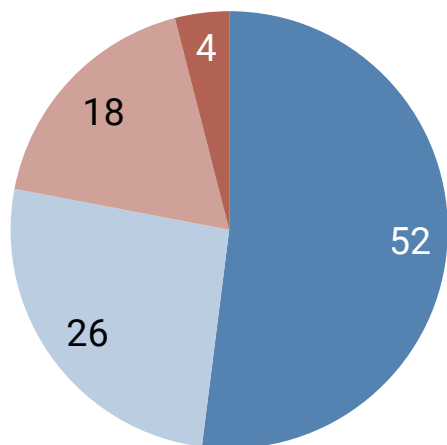
Чи працюєте ви зараз паралельно з навчанням в аспірантурі? (%)

	РІК НАВЧАННЯ			ПРОФІЛЬ НАВЧАННЯ		
	1	2	3-4	Природничий / фізико-математичний	Соціо-гуманітарний	Економічний / юридичний
Не працюють	11	5	5	7	13	3
Працюють (повна зайнятість)	51	60	48	51	48	64
Працюють (часткова зайнятість)	23	25	32	32	20	21
Вільний графік / фриланс	14	10	15	10	19	11
Інша зайнятість	1	0	0	0	0	1

РОБОТА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ / НЕ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Яка це робота ... ? (%)

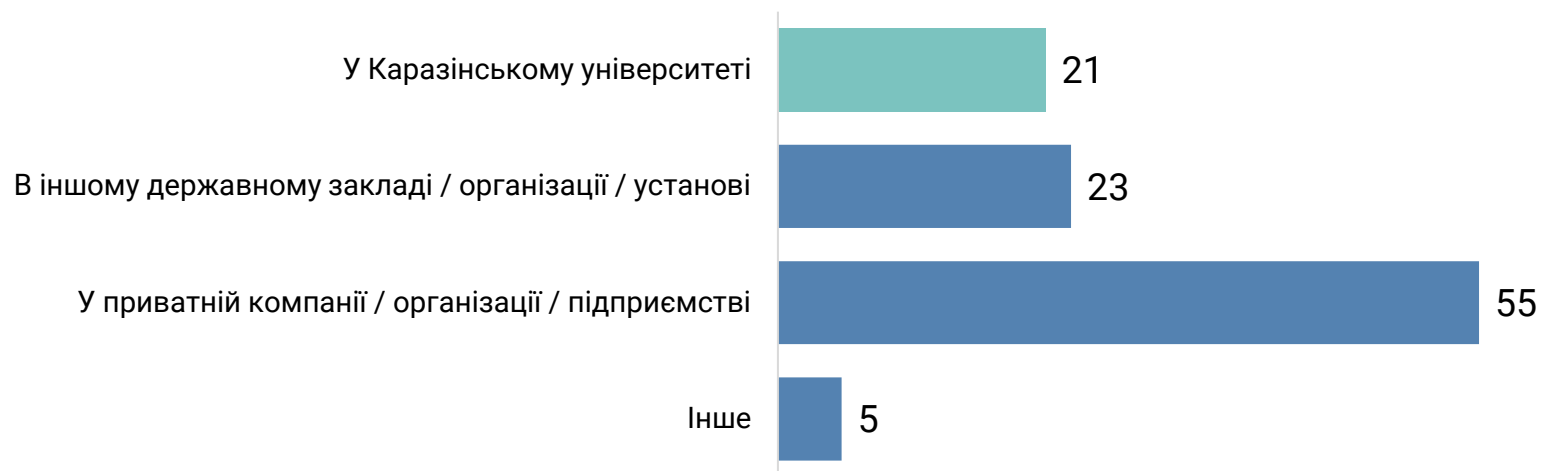

- ... за спеціальністю, яку ви одержуєте зараз в аспірантурі
- ... за суміжною спеціальністю
- ... не пов'язана з вашою спеціальністю, але така, що вимагає вищої освіти
- ... не пов'язана зі спеціальністю і не вимагає вищої освіти

	РІК НАВЧАННЯ			ПРОФІЛЬ НАВЧАННЯ		
	1	2	3-4	Природничий / фізико-математичний	Соціо-гуманітарний	Економічний / юридичний
За спеціальністю	47	51	66	64	47	40
За суміжною спеціальністю	27	23	26	20	34	26
Не за спеціальністю	26	26	8	16	19	34

МІСЦЕ РОБОТИ АСПІРАНТІВ

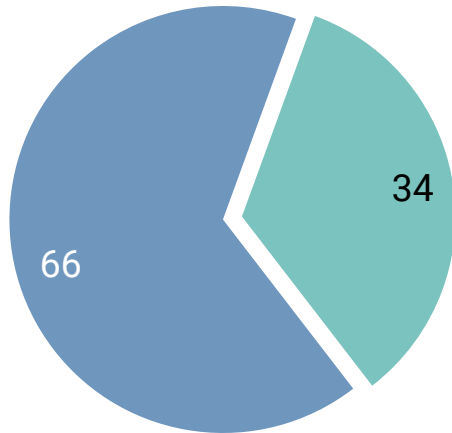
Де ви працюєте? (множинні відповіді, %)

	РІК НАВЧАННЯ			ПРОФІЛЬ НАВЧАННЯ		
	1	2	3-4	Природничий / фізико-математичний	Соціо-гуманітарний	Економічний / юридичний
Каразінський університет	15	16	44	25	22	14
Інший державний заклад	18	26	22	27	19	19
Приватний сектор	65	57	34	49	62	60
Інше	5	5	6	3	3	11

СПІВВІДНОШЕННЯ ЦІННОСТІ РОБОТИ І НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ

Яке з запропонованих нижче тверджень найкраще описує вашу нинішню ситуацію щодо навчання в університеті та роботи? (%)

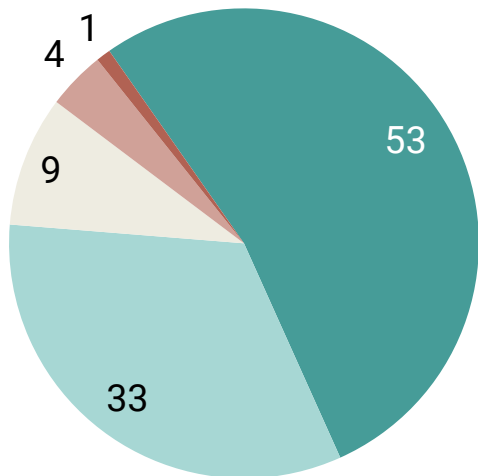
- Перш за все, ви навчаєтесь в аспирантурі, але разом з тим паралельно працюєте
- Перш за все, ви працюєте, але разом з тим паралельно навчаєтесь в аспирантурі

Чому ви працюєте паралельно з навчанням в аспирантурі? (множинні відповіді, %)

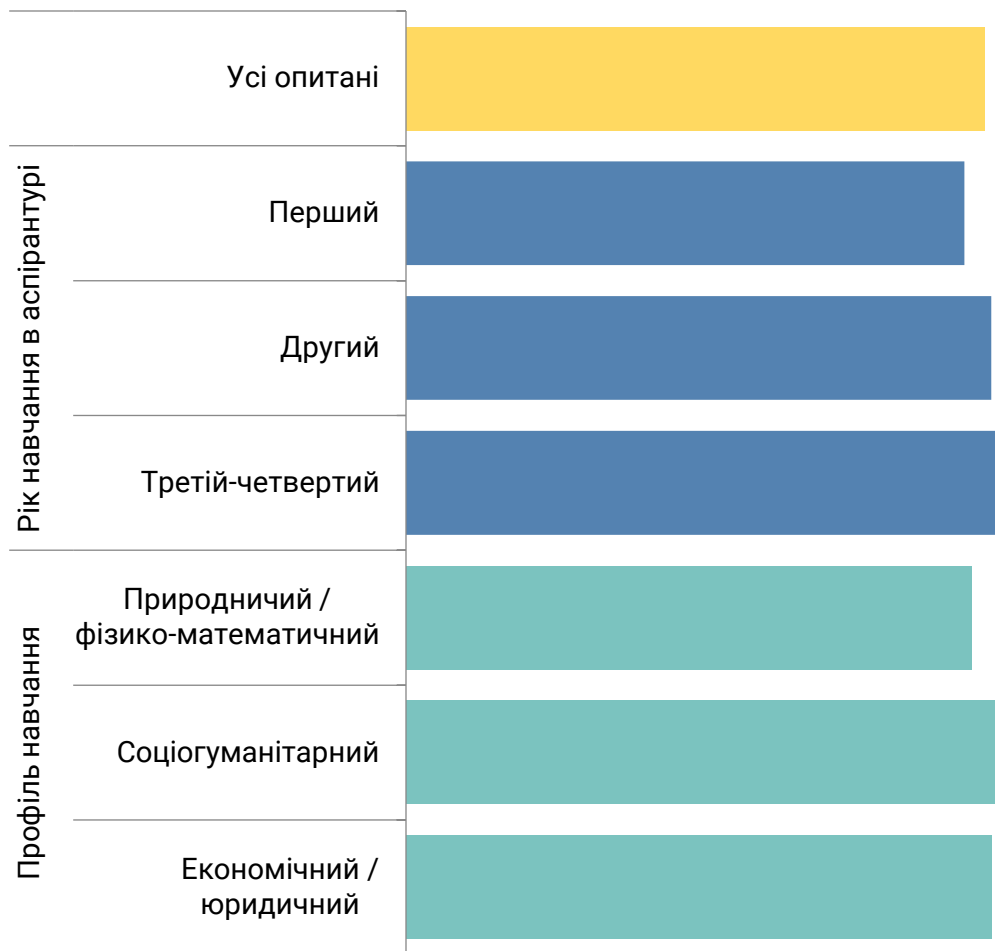
ОТРИМАННЯ ЗНАТЬ ВМІВЬ ТА НАВИЧОК ДЛЯ ПРОФЕСІЇ

На вашу думку, ви отримуєте чи ні в аспірантурі Каразінського знання, вміння і навички, які необхідні для вашої професії? (%)

- Безумовно, отримуєте
- Скоріше отримуєте
- Важко сказати однозначно
- Скоріше не отримуєте
- Безумовно, не отримуєте

Відповіді «безумовно, отримуєте» та «скоріше отримуєте» разом (%)

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ АСПІРАНТУРИ НА РИНКУ ПРАЦІ

Як ви вважаєте, що необхідно змінити у змісті та організації навчання для підвищення конкурентоспроможності випускників аспірантури Каразінського університету на ринку праці?

Відкрите питання: відповіді представлені прямими цитатами респондентів

«Аналізувати та застосовувати практики із кращих університетів: УКУ, КШЕ».

«Більше локальних можливостей до комунікації з роботодавцями».

«Більше можливостей стосовно подвійних дипломів для хлопців».

«Більше практичних кейсів».

«Більше спільних проєктів університету і представників хімічної індустрії за участю аспірантів. На даний момент аспіранти є досить ізольованими від ринку праці під час навчання в ХНУ. Залучення зовнішніх коштів для виконання спільних проєктів, або безпосередні стажування аспірантів на підприємствах можуть допомогти у подальшій інтеграції вже молодих PhD на ринку праці».

«В рамках кожної дисципліни враховувати тему дисертаційного дослідження аспіранта, покращувати комунікацію відділу аспірантури, активно пропонувати аспірантам можливості участі в міжнародних програмах / грантах».

«Ввести більше практичних занять і зменшити кількість лекційних. Також надавати чіткий перелік необхідної літератури (яка є у відкритому доступі)».

«Викладання деяких спеціалізованих предметів англійською мовою, викладання актуальних новітній досліджень».

«Долучати «гостьових» викладачів, зокрема із закордонних університетів».

«Замість загальноосвітніх предметів запровадити вивчення профільних. Можливо організація якихось семінарських занять».

«Розширити можливості і розповсюдження інформації майбутнього працевлаштування в Україні та закордоном. Забезпечити можливість практики закордоном під час навчання в аспірантурі».

«Запрошувати різних гостьових лекторів, налагоджувати зв'язки з українськими науковцями діаспори, більше доступу до наукових книг і статей іноземними мовами».

«Збереження науково-педагогічних кадрів з унікальними або затребуваними навичками / знаннями / досвідом, які можуть навчити цьому студентів/аспірантів. Кадровий ресурс – найцінніший ресурс університету, тому, на мою думку, зусилля мають бути спрямовані на збереження таких кадрів».

«Збільшити міжнародну мобільність».

«Збільшити практику».

«Максимально, скільки це можливо, практики».

«На рік чи два подовжити навчання».

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ АСПІРАНТУРИ НА РИНКУ ПРАЦІ

Як ви вважаєте, що необхідно змінити у змісті та організації навчання для підвищення конкурентоспроможності випускників аспірантури Каразінського університету на ринку праці?

Відкрите питання: відповіді представлені прямими цитатами респондентів

«Надати аспірантам можливість вибирати напрям наукової роботи самостійно».

«Оновити програму курсів, додати набагато більше самостійності, дуже сильно зменшити кількість паперової тяганини та більше допомоги аспірантам, бо ми стараємось і дуже хочемо бути на рівні».

«Оновлення джерельної бази викладання навчальних дисциплін».

«Перетворювати таланти аспірантів та сильні сторони факультету на можливості на ринку праці; приділяти увагу soft skills (вони дійсно дуже потрібні для конкурентоспроможності на ринку праці)».

«Підвищити фінансування».

«Покращення комунікації».

«Потрібно навчатися очно».

«Практична орієнтація програми: збільшення акценту на практичні знання та навички, які відповідають вимогам ринку праці. Це може включати стажування в індустрії, проекти з практичною спрямованістю та співпрацю з підприємствами. Розвиток м'яких навичок: включення тренінгів та курсів з розвитку комунікаційних, лідерських, командних та міжкультурних навичок, які є важливими для успішної кар'єри в будь-якій галузі. Міждисциплінарний підхід: пропозиція курсів та проектів, які поєднують знання з різних галузей, що дозволяє аспірантам розвивати ширший спектр компетенцій та розуміння проблем різних сфер. Співпраця з промисловістю: залучення представників промисловості до процесу навчання через проведення лекцій, майстер-класів».

«Прибрати освітню компоненту, більше практики, стажувань, міжнародних контактів».

«Професійні знання на максимум, знання англійської, розуміння статистики, загальний розвиток».

«Узгодити навчальні дисципліни з роботодавцями у яких працюють випускники, проводити спільні освітні проекти спільно з потенційними роботодавцями, брати в ролі викладачів досвідчених спеціалістів зі штату потенційних роботодавців».

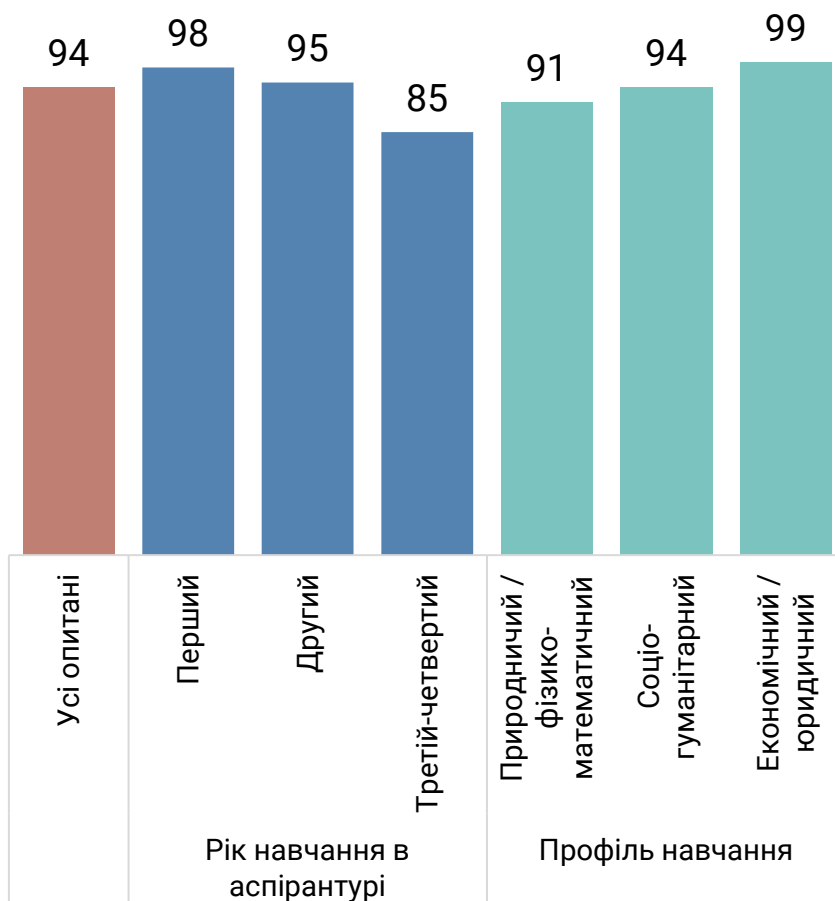
«Хочеться бачити ще більше міжнародних можливостей для молодих науковців, стосовно, зокрема, мовної підготовки, не тільки з англійської. Зичу нам всім, аспірантам, особливо тим, хто є агентами змін щодо сучасного суспільства, більше предметів прикладного значення, як-от, наприклад, з грант - менеджменту, створення власної справи / проектів під час війни, тощо».

СТАЛІСТЬ ВИБОРУ КАРАЗІНСЬКОГО / ОСВІТНЬОЇ-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

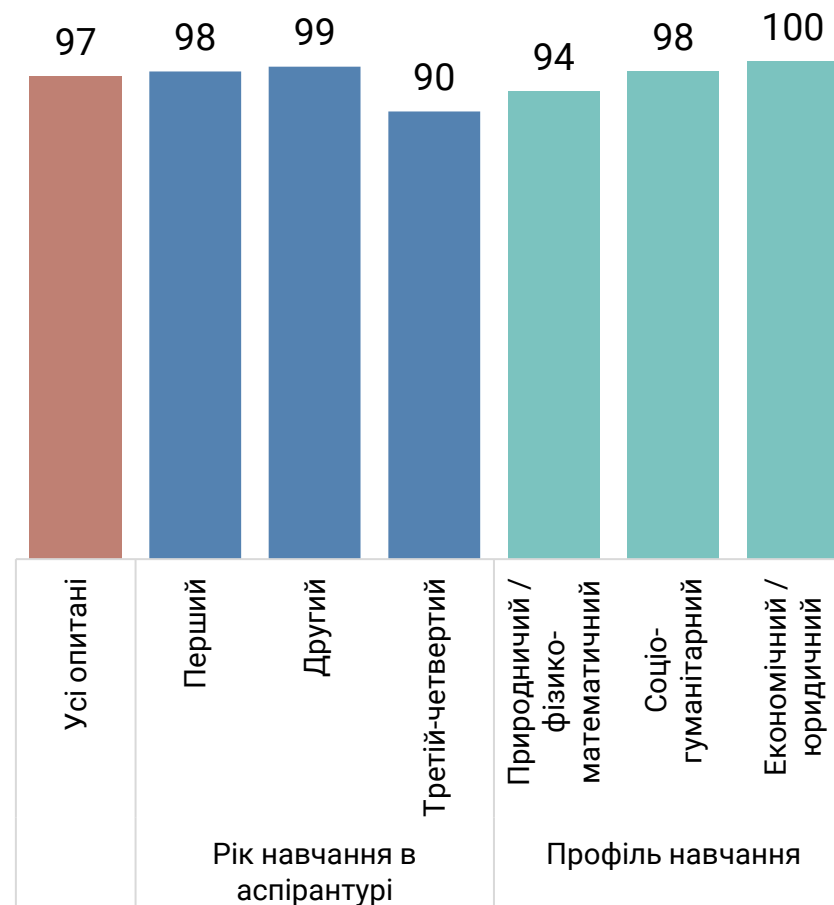
Якби вам знову довелося вирішувати питання про вибір закладу вищої освіти, ви б обрали сьогодні Каразінський університет? (%)

Якби вам знову довелося вирішувати питання про вибір спеціальності для навчання в аспірантурі, ви б обрали сьогодні Вашу ОНП? (%)

Каразінський університет

Освітньо-наукова програма

ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ

Переважна більшість (85%) опитаних аспірантів з тією чи іншою мірою впевненості вважають, що зможуть успішно закінчити навчання в аспірантурі. Слід зазначити, що серед аспірантів 1 року навчання таких 85%, серед аспірантів 2 року навчання – 91%, а серед аспірантів 3-4 курсів – 70%. Якщо порівнювати відповіді аспірантів різних профілів навчання, то найбільш оптимістично оцінюють свої шанси аспіранти, які навчаються на факультетах / ННІ економічного / юридичного профілю.

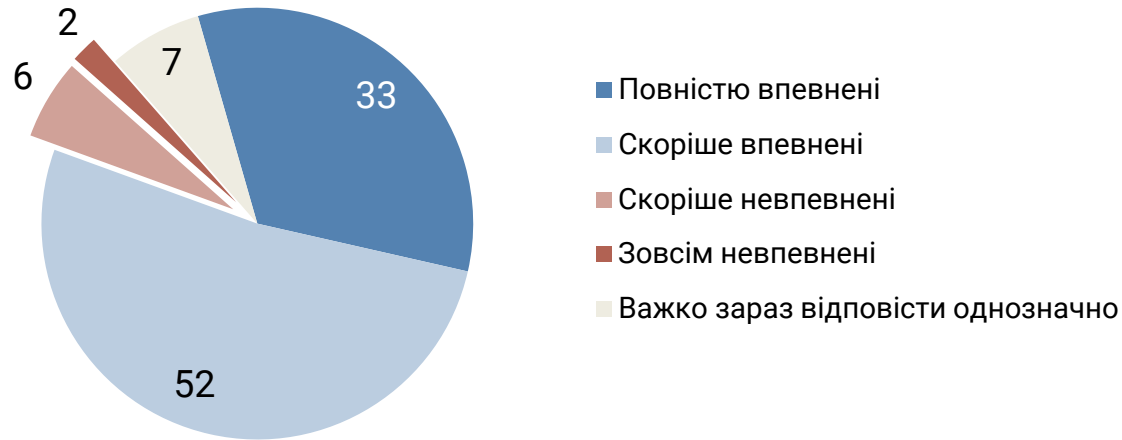
Більшість аспірантів впевнені, що будуть працювати за своєю або близькою спеціальністю після закінчення аспірантури.

Близько половини нинішніх аспірантів хотіли б після закінчення аспірантури жити та працювати в Харкові. Майже третина опитаних (30%) ще не визначилась зі своїми планами. Слід зазначити, що навіть серед аспірантів останніх років навчання багато хто ще не визначився з тим, де їм буде краще після закінчення аспірантури. Звісно, це великою мірою пов'язано із загальною невизначеністю перспективи закінчення війни в Україні.

ВПЕВНЕНІСТЬ В УСПІШНОМУ ЗАКІНЧЕННІ АСПІРАНТУРИ

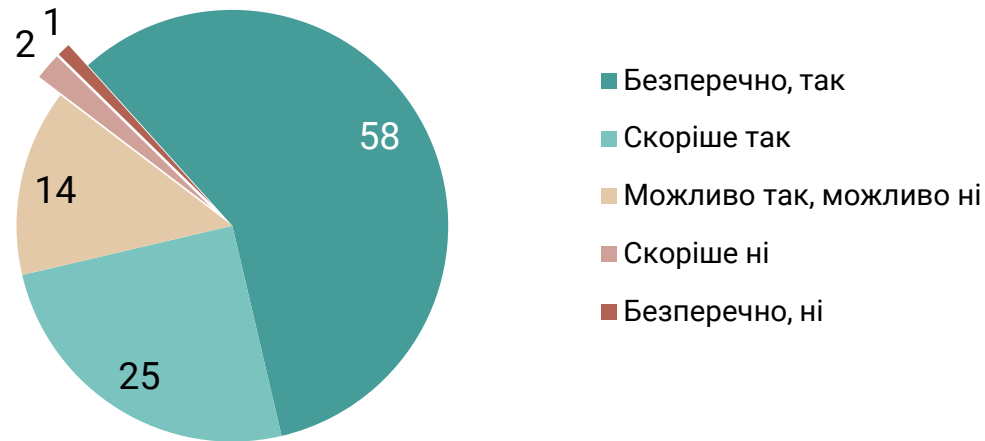
Наскільки ви зараз впевнені, що зможете успішно закінчити навчання в аспірантурі? (%)

	РІК НАВЧАННЯ			ПРОФІЛЬ НАВЧАННЯ		
	1	2	3-4	Природничий / фізико-математичний	Соціо-гуманітарний	Економічний / юридичний
Повністю впевнені	32	39	20	28	26	45
Скоріше впевнені	53	52	50	55	55	45
Скоріше не впевнені	4	6	10	9	6	3
Зовсім не впевнені	1	<1	10	3	4	<1
Важко відповісти	10	3	10	5	9	7

ПЛАНИ ПРАЦЮВАТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Чи збираєтесь Ви працювати за своєю або близькою спеціальністю після закінчення аспірантури? (%)

	РІК НАВЧАННЯ			ПРОФІЛЬ НАВЧАННЯ		
	1	2	3-4	Природничий / фізико-математичний	Соціо-гуманітарний	Економічний / юридичний
Безперечно, так	56	62	55	65	50	57
Скоріше так	26	24	25	20	30	28
Можливо так, можливо ні	14	12	17	12	20	10
Скоріше ні	4	2	<1	2	<1	5
Безперечно, ні	<1	<1	3	1	<1	<1

ПЛАНИ, ДЕ ЖИТИ І ПРАЦЮВАТИ У МАЙБУТНЬОМУ

Де б ви хотіли жити та працювати після закінчення аспірантури Каразінського університету? (%)

Інша країна: Іспанія, Німеччина, США «Де завгодно, окрім росії та білорусі», «Де немає війни», «На даний момент у Франції, а там може повернуся»

		ДЕ ПЕРЕБУВАЮТЬ ЗАРАЗ		
		Харків / Харківська область	Інша область України	Інша країна
ХОТІЛИ Б ЖИТИ ТА ПРАЦЮВАТИ	Харків	71	22	9
	Київ	5	25	10
	Інші міста в Україні	1	14	5
	За кордоном	3	1	14
	Напевно не знають	20	38	62

ВИКОНАВЦІ

Кізілов Олександр Іванович

керівник проекту, к.с.н., директор Центру соціально-гуманітарних досліджень
ХНУ імені В.Н. Каразіна

email: A.Kizilov@karazin.ua

Кузіна Ірина Іванівна

к.с.н., завідувачка кафедри методів соціологічних досліджень соціологічного
факультету

email: irina.kuzina@karazin.ua

Даниленко Ігор Віталійович

заступник директора Центру соціально-гуманітарних досліджень ХНУ імені
В.Н. Каразіна, старший викладач кафедри методів соціологічних досліджень
соціологічного факультету

email: igor.danylenko@karazin.ua

Педченко Олександра Юріївна

провідний інженер Центру соціально-гуманітарних досліджень
ХНУ імені В.Н. Каразіна, старший викладач кафедри методів соціологічних
досліджень соціологічного факультету

email: a.pedchenko@karazin.ua